

II

(Nem jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2017/459 RENDELETE

(2017. március 16.)

a földgázszállító rendszerekben alkalmazott kapacitásallokációs mechanizmusokat szabályozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról és a 984/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

Tekintettel a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 6. cikke (11) bekezdésére és 7. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) A 715/2009/EK rendelet megkülönböztetésmentes szabályokat állapít meg a földgázszállító rendszerekhez való hozzáférés feltételeire vonatkozóan a földgáz belső piacának megfelelő működése érdekében.
- (2) Párhuzamos földgázszállító rendszereket kiépíteni a legtöbb esetben nem gazdaságos és nem hatékony. A földgázpiaci verseny feltétele éppen ezért az, hogy valamennyi rendszerhasználó átlátható és megkülönböztetésmentes módon férhessen hozzá a gázinfrastruktúrához. Az Unió nagy részén ugyanakkor a szállítási kapacitáshoz való egyenlő és átlátható hozzáférés hiánya továbbra is komoly akadályt állít a hatékony verseny útjába a nagykereskedelmi piacon. A tagállamonként eltérő nemzeti szabályozás ugyancsak gátolja a jól működő belső gázpiac létrejöttét.
- (3) Az Unió nagynyomású vezetékhálózatának nem kellően hatékony módon történő használata és a korlátozott hozzáférés szupoptimális piaci viszonyokhoz vezet. Az Unió földgázszállító rendszerein a korlátozottan rendelkezésre álló szállítóképességek átláthatóbb, hatékony és megkülönböztetésmentes allokációs rendszerét kell kialakítani ahhoz, hogy a határkeresztes verseny tovább fejlődhessen, és további előrelépést lehessen elérni a piaci integráció terén. Az érdekelt felek következetesen támogatják az ilyen szabályok kidolgozását.
- (4) Az Unión belüli és kívüli rendszerhasználók közötti hatékony verseny kialakításának feltétele, hogy rugalmasan használhassák a meglévő szállítórendszereket a földgáz árjelzéseknek megfelelően történő szállítására. Csak az összekapcsolt szállítóhálózatok jól működő, valamennyi szereplő számára egyenlő hozzáférési feltételeket kínáló hálózata teheti lehetővé a gáz szabad áramlását az Unióban. Mindez pedig több szállítót vonz, fokozza a likviditást a kereskedési pontokon, valamint hozzájárul a hatékony árképzési mechanizmusok és következtetések képpen a kereslet-kínálat elvén alapuló, méltányos gázárak alkalmazásához.
- (5) A földgázszállító rendszerekben alkalmazott kapacitásallokációs mechanizmusokat szabályozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról szóló 984/2013/EU bizottsági rendelet ⁽²⁾ a harmonizáció szükséges fokát kívánta megvalósítani az egész Unióban. Az említett rendelet hatékony végrehajtásának további feltétele olyan díjrendszerek bevezetése, amelyek összhangban vannak az e rendeletben elővezetett kapacitásallokációs mechanizmusokkal, annak biztosítására, hogy a végrehajtás ne legyen hátrányos hatással a szállítási rendszer-üzemeltetők bevételeire és pénzforgalmi pozícióira.

⁽¹⁾ HLL 211., 2009.8.14., 36. o.

⁽²⁾ A Bizottság 984/2013/EU rendelete (2013. október 14.) a földgázszállító rendszerekben alkalmazott kapacitásallokációs mechanizmusokat szabályozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről (HLL 273., 2013.10.15., 5. o.).

- (6) Ennek a rendeletnek a hatálya a 984/2013/EU rendeleténél bővebb, elsősorban a bővített kapacitás felkínálására vonatkozó szabályokkal, valamint pontosítja a nem megszakítható és a megszakítható kapacitás fogalommeghatározásához és felkínálásához, valamint az érintett szállításirendszer-üzemeltetők kapcsolt kapacitások felkínálására vonatkozó szerződési feltételei összehangolásának javításához kapcsolódó egyes rendelkezéseket. E rendeletnek a karbantartás összehangolásával és a kommunikáció szabványosításával kapcsolatos rendelkezéseit az (EU) 2015/703 bizottsági rendelettel ⁽¹⁾ összefüggésben kell értelmezni.
- (7) Annak érdekében, hogy a rendszerhasználók egy integrált piacon élvezhessék a legnagyobb mértékben harmonizált kapacitásallokációs mechanizmusok előnyeit, ennek a rendeletnek vonatkoznia kell a 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ 32. cikke alól mentességet kapott jelentős új infrastruktúrák mentességgel nem érintett kapacitásaira, amennyiben e rendelet alkalmazása nem ássa alá ezeket a mentességeket, a kapacitás-összekapcsoláskor szem előtt tartva a rendszerösszekötők egyedi sajátosságait is.
- (8) Ez a rendelet nem érintheti az uniós és a nemzeti szintű versenyszabályok alkalmazását, különösen a korlátozó megállapodások (az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke) és az erőfölénnyel való visszaélés (az Európai Unió működéséről szóló szerződés 102. cikke) tilalmát. A bevezetésre kerülő kapacitásallokációs mechanizmusokat úgy kell kialakítani, hogy el lehessen kerülni az értékesítési lánc alacsonyabb szintjén lévő piacok lezárását.
- (9) Annak biztosítása érdekében, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők a nem megszakítható kapacitás felkínálását maximálisan kihasználják, be kell tartani a termékhierarchiát, amelynek révén éves, negyedéves és havi megszakítható kapacitást csak akkor kínálnak fel, ha nem megszakítható kapacitás nem áll rendelkezésre.
- (10) Amennyiben valamely rendszer-összekötési pont két oldalán a szállításirendszer-üzemeltetők kapcsolt kapacitástermék-felkínálására vonatkozó feltételek lényegesen eltérnek, a rendszerhasználók számára a lekötött kapacitások értéke és hasznossága korlátozott lehet. Ezért az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (továbbiakban: az Ügynökség) és a földgázpiaci szállításirendszer-üzemeltetők európai hálózata (ENTSOG) irányításával el kell indítani az uniós szállításirendszer-üzemeltetők kapcsolt kapacitástermékekre vonatkozó említett feltételei felmérésének és a lehetséges mértékig összehangolásának folyamatát, a feltételek közös sablonjának létrehozása céljával.
- (11) A bővített kapacitás felkínálásának egyszerűsített és harmonizált eljárása az ilyen kapacitás iránti esetleges piaci keresletre való reagálás céljából szükséges. Az említett eljárásnak a szállításirendszer-üzemeltetők és a nemzeti szabályozó hatóságok uniós határokon átnyúló tényleges együttműködése alapján a kereslet rendszeres felméréséből, majd pedig a tervezés és allokáció strukturált fázisából kell állnia. A kapacitás iránti piaci kereslet felmérése után meghozandó beruházási döntéseket gazdasági vizsgálatnak kell alávetni, gazdasági életképességük meghatározása céljából. Ennek a gazdasági vizsgálatnak viszont biztosítania kell, hogy a kapacitást igénylő rendszerhasználók felvállalják az igényükhöz kapcsolódó kockázatokat annak megelőzése érdekében, hogy a „foglalás elmaradása” ügyletek legyenek kitéve az ilyen beruházások kockázatának.
- (12) A kapacitásbővítésre vonatkozó szabványos projektek összefüggésében a kapacitásallokációt a szabványos aukciós allokációs eljárás keretében kell végezni az átláthatóság és a megkülönböztetésmentesség legmagasabb fokának biztosítása érdekében. A több tagállamot érintő nagy és összetett projektek esetében a szállításirendszer-üzemeltetők számára azonban meg kell engedni alternatív allokációs mechanizmusok igénybe vételét. E mechanizmusok célja, hogy – valós piaci kereslet esetében – biztosítsák a beruházások lehetővé tételéhez szükséges rugalmasságot, azonban a szomszédos országok között mindemellett össze kell hangolni őket. Amennyiben megengedett valamely alternatív allokációs mechanizmus, meg kell előzni a piaclezárást annak előírása révén, hogy a rövid távú kapacitáslekötésekre nagyobb kvótát különítsenek el.
- (13) Az összetett betáplálási-kiadási rendszerek kialakítása során, különösen azokban az esetekben, amikor léteznek ezenek az övezeteken át vezető – más piacokra szánt – fizikai gázáramok, a szállításirendszer-üzemeltetők eltérő szerződéses megközelítéseket hajtottak végre, a nemzeti szabályozó hatóságok pedig ilyeneket hagytak jóvá a nem megszakítható kapacitás esetében alkalmazott kapacitástermékek vonatkozásában, amelyek hatását az egész Unió összefüggésében kell értékelni.

⁽¹⁾ A Bizottság (EU) 2015/703 rendelete (2015. április 30.) az interoperabilitás és az adatcsere szabályaira vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (HL L 113., 2015.5.1., 13. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

- (14) A nemzeti szabályozó hatóságoknak és szállításirendszer-üzemeltetőknek figyelembe kell venniük az e rendelet végrehajtására irányuló folyamatok harmonizálására vonatkozó legjobb gyakorlatokat és törekvéseket. Az Ügynökségnek és a nemzeti szabályozó hatóságoknak a 713/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 7. cikke szerint eljárva biztosítaniuk kell, hogy a kapacitásallokációs mechanizmusok a lehető leghatékonyabb módon valósuljanak meg Unió-szerte az érintett rendszer-összekötési pontoknál.
- (15) Az ebben a rendeletben meghatározott intézkedések összhangban vannak a 2009/73/EK irányelv 51. cikke alapján létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

E rendelet létrehozza a meglévő és a bővített kapacitás vonatkozásában a földgázszállító rendszerekben alkalmazott kapacitásallokációs mechanizmusokat meghatározó üzemi és kereskedelmi szabályzatot. E rendelet meghatározza a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők közötti együttműködés megfelelő módját a kapacitásértékesítés megkönnyítése érdekében, figyelembe véve a kapacitásallokációs mechanizmusokra vonatkozó általános kereskedelmi és műszaki szabályokat.

2. cikk

Hatály

(1) Ez a rendelet a rendszer-összekötési pontokra vonatkozik. Az érintett nemzeti szabályozó hatóság döntésétől függően alkalmazható továbbá a harmadik országok felől való betáplálási pontokra és a harmadik országok felé történő kiadási pontokra. Ezt a rendeletet nem kell alkalmazni a végfogyasztók és az elosztóhálózatok felé történő kiadási pontokra, a cseppfolyó földgáz-terminálok és -termelő létesítmények felől való betáplálási pontokra, valamint a tároló létesítmények felől való betáplálási vagy a tároló létesítmények felé való kiadási pontokra.

(2) Az e rendeletnek megfelelően létrehozott szabványosított kapacitásallokációs mechanizmus magában foglalja az Unión belüli érintett rendszer-összekötési pontokra vonatkozó aukciós eljárást, valamint a felkínálandó és kiosztásra kerülő szabványos kapacitástermékeket. A bővített kapacitás felkínálásakor alternatív allokációs mechanizmusok is használhatóak, a 30. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételek szerint.

(3) Ez a rendelet a rendszer-összekötési pontok teljes műszaki és megszakítható kapacitására, valamint a 715/2009/EK rendelet I. mellékletének 2.2.1. pontja szerinti többletkapacitásra és a bővített kapacitásra vonatkozik. Ezt a rendeletet nem kell alkalmazni a tagállamok közötti rendszer-összekötési pontokra, amennyiben az érintett tagállamok valamelyikének a 2009/73/EK rendelet 49. cikke alapján eltérést engedélyeztek.

(4) A 30. cikk szerinti alternatív kapacitásallokációs mechanizmus alkalmazása esetén az érintett nemzeti szabályozó hatóságok eltérő döntésének hiányában a 8. cikk (1)–(7) bekezdését, a 11–18. cikket, a 19. cikk (2) bekezdését és a 37. cikket nem kell alkalmazni a kínálati szintekre.

(5) Implicit kapacitásallokációs módszerek alkalmazása esetén a nemzeti szabályozó hatóságok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák a 8–37. cikket.

(6) Az értékesítési lánc alacsonyabb szintjén lévő piacok lezárásának elkerülése érdekében a nemzeti szabályozó hatóságok – a rendszerhasználókkal folytatott konzultációt követően – dönthetnek úgy, hogy arányos intézkedésekkel korlátozzák annak lehetőségét, hogy egyetlen rendszerhasználó aránytalanul magas ajánlatokat tegyen a kapacitásokra a tagállamon belüli rendszer-összekötési pontokon.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 713/2009/EK rendelete (2009. július 13.) az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról (HL L 211., 2009.8.14., 1. o.).

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában a 715/2009/EK rendelet 2. cikkében, az (EU) 2017/460 ⁽¹⁾ (TAR NC) rendelet 3. cikkében és a 2009/73/EK irányelv 2. cikkében szereplő fogalommeghatározások érvényesek. Ezen túlmenően az alábbi fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

1. „bővített kapacitás (kapacitásbővítés, kapacitásbővítmény)”: a műszaki kapacitás piaci alapú folyamatok révén történő, esetleges jövőbeni növekedése vagy – ha eddig a kapacitás nem létezett – az esetlegesen létrehozott olyan új kapacitás, amely felkínálható fizikai infrastruktúra-beruházás vagy hosszú távú kapacitásoptimalizálás révén, és amely ezt követően a gazdasági vizsgálat pozitív eredménye esetén allokálható, az alábbi esetekben:
  - a) meglévő rendszer-összekötési pontokon;
  - b) új rendszer-összekötési pont vagy pontok létrehozásával;
  - c) korábban fel nem kínált fizikailag fordított áramlási irányú kapacitásként rendszer-összekötési ponton vagy pontokon;
2. „rendszer-összekötési pont”: két szomszédos betáplálási-kiadási rendszert vagy egy betáplálási-kiadási rendszert és egy rendszerösszekötőt összekötő fizikai vagy virtuális pont, amennyiben e pontok a rendszerhasználók általi kapacitáslekötési eljárások alá tartoznak;
3. „alternatív allokációs mechanizmus”: a szállításirendszer-üzemeltetők által a feltételes keresleti igények teljesítése érdekében a kínálati szintre vagy a bővített kapacításra eseti alapon kialakított és a nemzeti szabályozó hatóságok által jóváhagyott allokációs mechanizmus;
4. „szabványos kapacitástermék”: egy meghatározott rendszer-összekötési ponton adott időtávra rendelkezésre bocsátott, bizonyos szállítási kapacitás-mennyiség;
5. „kínálati szint”: a hozzáférhető kapacitás és a bővített kapacitás szintjének összege, melyet egy rendszer-összekötési ponton az egyes éves szabványos kapacitástermékekre vonatkozóan felkínálnak;
6. „implicit allokációs módszer”: olyan kapacitásallokációs módszer, amelynél – adott esetben aukción keresztül – egyszerre kerül kiosztásra a szállítókapacitás és az annak megfelelő gázmennyiség;
7. „ajánlattételi forduló”: a rendszerhasználók ajánlatainak megtételére, módosítására és visszavonására rendelkezésre álló időszak;
8. „nagy árlépcső”: rendszer-összekötési pontonként és szabványos kapacitástermékenként meghatározott állandó vagy változó összeg;
9. „bővített kapacításra vonatkozó projekt”: meglévő rendszer-összekötési ponton a műszaki kapacitás növelésére vagy az előző bővített kapacitási eljárásban történt kapacitásallokáció alapján új rendszer-összekötési pont létrehozására irányuló projekt;
10. „gazdasági vizsgálat”: a bővített kapacításra vonatkozó projekt gazdasági életképességének értékelésére alkalmazott vizsgálat;
11. „bővített kapacitási eljárás”: a bővített kapacitás iránti piaci kereslet felmérésére szolgáló eljárás, amelynek van egy nem kötelező erejű szakasza, amelyben a rendszerhasználók kifejezik és számszerűsítik bővített kapacitás iránti igényüket, valamint egy kötelező erejű szakasza, amelyben egy vagy több szállításirendszer-üzemeltető a rendszerhasználóktól a kapacitás szerződéses lekötésére vonatkozó, kötelező erejű kötelezettségvállalásokat kér;
12. „kapcsolt kapacitás”: nem megszakítható alapon, azaz a rendszer-összekötési pontok mindkét oldalán rendelkezésre álló betáplálási és kiadási ponti kapacitásnak megfelelő szabványos kapacitástermék;
13. „összekapcsolási és üzemeltetési megállapodás”: a rendszer-összekötési ponton történő gázátadással és/vagy -vételezéssel kapcsolatos feltételeket, üzemeltetési eljárásokat és rendelkezéseket meghatározó megállapodás azon szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők között, akiknek rendszerei egy adott rendszer-összekötési ponton egymáshoz kapcsolódnak az összekötött szállítórendszerek hatékony együttműködethez való képességének elősegítése céljából, az (EU) 2015/703 rendelet II. fejezetében meghatározottak szerint;

⁽¹⁾ A Bizottság (EU) 2017/460 rendelete (2017. március 16.) az összehangolt földgázszállítási tarifaszervezetekre vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (lásd e Hivatalos Lap 29. oldalát).

14. „rivális kapacitások”: olyan kapacitások, amelyek esetében a hálózat egyik pontján hozzáférhető kapacitás nem osztható ki a hálózat másik pontján a hozzáférhető kapacitás részben vagy teljes mértékben történő megvonása nélkül;
15. „aukciós naptár”: a földgázpiaci szállításirendszer-üzemeltetők európai hálózata (ENTSOG) által minden naptári év januárjáig közzétett, a márciustól a következő naptári év februárjáig tartó időszakban sorra kerülő konkrét aukciókra vonatkozó információkat bemutató táblázat, amely tartalmazza az aukciókkal kapcsolatos összes fontos időpontot, ideértve az aukció kezdetének napját, valamint az időpontokkal érintett szabványos kapacitástermékeket;
16. „gáznap”: téli időszámítás esetén az egyezményes koordinált világidő szerint a következő nap 5:00-tól 5:00-ig, nyári időszámítás esetén az egyezményes koordinált világidő szerint a következő nap 4:00-tól 4:00-ig tartó időszak;
17. „napon belüli kapacitás”: az adott nap vonatkozásában a másnapi kapacitásaukciók lezárása után felkínált és allokkált kapacitás;
18. „emelkedő áras aukció”: olyan aukció, amelynek során a rendszerhasználók egymást követő fordulóban meghirdetett, meghatározott árlepcsők szerint emelkedő árak mellett tehetnek ajánlatot az igényelt mennyiségekre;
19. „egyenáras aukció”: olyan aukció, amelynek során a rendszerhasználó egyetlen ajánlattételi fordulóban tesz ajánlatot az árra és a mennyiségre, és a sikeres ajánlatot benyújtó valamennyi rendszerhasználó a még elfogadott legalacsonyabb megajánlott árat fizeti az elnyert kapacitásért;
20. „kiinduló ár”: az aukción elfogadott legalacsonyabb ár;
21. „kis árlepcső”: rendszer-összekötési pontonként és szabványos kapacitástermékenként meghatározott állandó vagy változó összeg, amely alacsonyabb, mint a nagy árlepcső;
22. „előszöri alulértékesítés”: akkor fordul elő, ha a második vagy az azt követő ajánlattételi fordulók végén a rendszerhasználók összesített igénye kisebb, mint a felkínált kapacitás;
23. „virtuális rendszer-összekötési pont”: két szomszédos betáplálási-kiadási rendszert összekötő két vagy több rendszer-összekötési pont, melyek egyetlen kapacitásslolgáltatásban egyesülnek;
24. „f-tényező”: a szállításirendszer-üzemeltető engedélyezett vagy célbevételeiben az adott kínálati szint részét képező bővített kapacitáshoz kapcsolódó becsült növekmény jelenértéke (a 22. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározottak szerint), amelyet a rendszerhasználók szerződéses kapacitáslekötésre vonatkozó kötelező erejű kötelezettségvállalásainak jelenértékével (a 22. cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározottak szerint) kell fedezni;
25. „túlnominálás”: a minimális nominálási követelményeknek megfelelő rendszerhasználók jogosultsága arra, hogy egy napon belül bármikor megszakítható kapacitást igényeljenek olyan nominálást adva le, amelynek következtében nominálásaik összege meghaladja az általuk lekötött kapacitást.

II. FEJEZET

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ALAPELVEI

4. cikk

A karbantartás összehangolása

Ha egy vezetéknek vagy a szállítóhálózat egy részének a karbantartása hatással van a rendszer-összekötési pontokon felkínálható szállítási kapacitás mennyiségére, akkor a szállításirendszer-üzemeltető(k) a karbantartási tervek kidolgozása során teljes mértékben együttműködik (együttműködnek) a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetővel (szállítási-rendszer-üzemeltető(k)kkel) a rendszer-összekötési pontok lehetséges gázforgalmára és a rendelkezésre bocsátható kapacitásra gyakorolt hatás minimalizálása érdekében.

5. cikk

A kommunikáció szabványosítása

(1) A szállításirendszer-üzemeltetők összehangolják a szokásos kommunikációs eljárások, koordinált információs rendszerek és a kompatibilis elektronikus online kommunikációs eszközök, például közösen elfogadott adatsereformátumok és protokollok alkalmazását, továbbá megállapodnak az így közölt adatok kezelésére vonatkozó elvekről.

(2) A szokásos kommunikációs eljárások közé tartoznak különösen a rendszerhasználóknak a szállításirendszer-üzemeltetők aukciós rendszeréhez vagy a megfelelő lekötési platformhoz való hozzáféréssel és az aukciós információk megtekintésével kapcsolatos eljárások. Az adatsere időzítésének és a megosztandó adattartalomnak meg kell felelnie a III. fejezet rendelkezéseinek.

(3) A szállításirendszer-üzemeltetők által elfogadott szokásos kommunikációs eljárásoknak tartalmazniuk kell egy megvalósítási tervet és az alkalmazhatóság időszakát, amelynek összhangban kell lennie a 37. cikkben meghatározottak szerint kialakított lekötési platformmal (platformokkal). A szállításirendszer-üzemeltetők biztosítják az üzletileg érzékeny információk bizalmas kezelését.

6. cikk

A kapacitás kiszámítása és maximalizálása

(1) A rendszer sértetlensége, biztonsága és a hatékony hálózatüzemeltetés figyelembevételével megállapított maximális műszaki kapacitást a rendszerhasználók rendelkezésére kell bocsátani.

a) A kapcsolt kapacitáskínálat műszaki kapacitás optimalizálása révén történő maximalizálása érdekében a szállításirendszer-üzemeltetők a következő intézkedéseket alkalmazzák a rendszer-összekötési pontokon, kiemelt figyelmet fordítva azon rendszer-összekötési pontokra, ahol a 715/2009/EK rendelet I. melléklete 2.2.3. pontjának (1) bekezdése szerinti szerződéses szűkület alakult ki: a szállításirendszer-üzemeltetők közös módszert alakítanak ki és alkalmaznak, meghatározva azokat a konkrét lépéseket, amelyeket az egyes szállításirendszer-üzemeltetőknek a megkívánt optimális szint elérése érdekében meg kell tenniük:

1. A közös módszernek magában kell foglalnia a műszaki kapacitások és a rendszer-összekötési pont két oldalán jelentkező eltérések alapos elemzését, valamint a kapcsolt kapacitáskínálat maximalizálásához szükséges konkrét intézkedéseket és a részletes ütemtervet, beleértve a lehetséges következményeket és a szabályozó hatóságnak a költségek megtérüléséhez, valamint a szabályozásban előírt rendszer módosításához szükséges jóváhagyásait. Ezek a konkrét intézkedések nem befolyásolhatják hátrányosan az érintett rendszerek más releváns pontjain és a végső fogyasztók ellátásának biztonsága szempontjából lényeges elosztóhálózatok pontjain, például a hálózatot a földgáztároló létesítményekkel, a cseppfolyós földgáz tárolására szolgáló létesítményekkel, valamint a 994/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽¹⁾ meghatározott védett fogyasztókkal összekötő pontokon kínált kapacitást.
2. A szállításirendszer-üzemeltetők által elfogadott számítási módszertannak és kapacitás-rendelkezésrebocsátási szabályoknak kezelniük kell az olyan speciális helyzeteket, amelyekben a rendszerek közötti rivális kapacitások magukban foglalnak rendszer-összekötési pontokat és tárolók felé való kiadási pontokat.
3. Az alapos elemzésnek figyelembe kell vennie a 715/2009/EK rendelet 8. cikkében előírt, az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési terv feltevéseit, a nemzeti beruházási terveket, az alkalmazandó nemzeti jogszabályokból fakadó kötelezettségeket és a vonatkozó szerződéses kötelezettségeket.
4. Az érintett szállításirendszer-üzemeltetők a műszaki kapacitás újraszámítása tekintetében dinamikus eljárás követnek, adott esetben a 715/2009/EK rendelet I. mellékletének 2.2.2. pontjának (2) bekezdésében szereplő, többletkapacitásra alkalmazott dinamikus számítási módszerrel együttesen, és ennek keretében közösen meghatározzák a rendszer-összekötési pontonkénti újraszámítás megfelelő gyakoriságát, figyelembe véve a rendszer-összekötési pontok sajátos jellemzőit.
5. A közös módszer alkalmazása során a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők egyeztetnek az adott rendszer-összekötési pontban konkrétan érintett más szállításirendszer-üzemeltetőkkel.
6. A szállításirendszer-üzemeltetők a műszaki kapacitás újraszámítása során figyelembe veszik a rendszerhasználók által a várt jövőbeli forgalomról esetlegesen szolgáltatott információkat.

b) A szállításirendszer-üzemeltetők közösen értékelik és szükség esetén módosítják legalább a következő paramétereket:

1. a szerződésben vállalt nyomásértékek;
2. a keresleti-kínálati viszonyok alakulásának valamennyi releváns forráskönyve, beleértve az alapul vett éghajlati feltételek részleteit és a szélsőséges forráskönyveknek megfelelő hálózati konfigurációkat;
3. fűtőérték.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és Tanács 994/2010/EU rendelete (2010. október 20.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 2004/67/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2010.11.12., 1. o.).

(2) Ha a műszaki kapacitás optimalizálásának eredményeként a szállításrendszer-üzemeltetők részéről költségek merülnek fel, különösen, ha a költségek egyenlőtlenül oszlanak el a rendszer-összekötési pont két oldalán a szállításrendszer-üzemeltetők között, a szállításrendszer-üzemeltetők jogosultak a ténylegesen felmerülő költségeknek a 715/2009/EK rendelet 13. cikke és a 2009/73/EK irányelv 42. cikke szerint az illetékes szabályozó hatóságok által létrehozott szabályozási keret útján történő megtérítésére. A 713/2009/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdését kell alkalmazni.

(3) A nemzeti szabályozó hatóságok adott esetben egyeztetnek a rendszerhasználókkal az alkalmazott számítási módszerről és közös eljárásról.

(4) A rendszer-összekötési pontokon kínált kapcsolt kapacitás mennyiség (1) bekezdés szerinti eljárás következtében történő változásainak szerepelniük kell az Ügynökség 715/2009/EK rendelet I. mellékletének 2.2.1. pontjának (2) bekezdése szerint közzétett jelentésében.

7. cikk

A szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők közötti információcsere

(1) A szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők rendszeresen kicserélik egymással a releváns rendszer-összekötési pontokra vonatkozó nominálási, újranominálási, egyeztetési és megerősítési információkat.

(2) A szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők információt cserélnek szállítóhálózataik karbantartásáról a rendszer-összekötési pontok műszaki kapacitásának használatára vonatkozó döntéshozatal elősegítése érdekében. A szállításrendszer-üzemeltetők közötti adatcserére vonatkozó eljárást a megfelelő rendszer-összekötési megállapodásba kell belefoglalni.

III. FEJEZET

NEM MEGSZAKÍTHATÓ KAPACITÁS ESETÉBEN ALKALMAZOTT KAPACITÁSTERMÉKEK ALLOKÁCIÓJA

8. cikk

Az allokáció módszertana

(1) A 30. cikk szerinti alternatív allokációs módszertan alkalmazása kivételével a rendszer-összekötési pontokon rendelkezésre bocsátott kapacitás allokációja aukciókon keresztül történik.

(2) Valamennyi rendszer-összekötési pont esetében azonos aukciós modellt kell alkalmazni. A releváns aukciós folyamatokat minden érintett rendszer-összekötési pontra vonatkozóan egyszerre kell elindítani. Az ugyanazon szabványos kapacitástermékekre vonatkozó minden egyes aukciós folyamat keretében a többi aukciótól függetlenül kell a kapacitásallokációt végrehajtani, kivéve, ha bővített kapacitás kerül felkínálásra vagy ha a közvetlenül érintett szállításrendszer-üzemeltetők megállapodása és a megfelelő nemzeti szabályozó hatóságok jóváhagyása alapján rivális kapacitások allokációjára kerül sor. Bármelyik szomszédos és érintett tagállam nemzeti szabályozó hatósága véleményt nyilváníthat, amelyet az érintett nemzeti szabályozó hatóságnak figyelembe kell vennie. Bővített kapacitás felkínálása esetén a független allokáció nem alkalmazandó az adott kínálati szintekre vonatkozó egyidejű aukciós eljárásokban, mivel ezek egymástól függenek, ugyanis csak egyetlen kínálati szint allokálható.

(3) A szabványos kapacitástermékeket logikus sorrendben kell felkínálni, kezdve az éves kapacitástermékekkel, folytatva az ugyanazon időszakra felkínált következő legrövidebb időtávra szóló kapacitástermékekkel. A 11–15. cikkben szabályozott aukciókat ezen elvnek megfelelően kell időzíteni.

(4) A 9. cikk szabványos kapacitástermékekre vonatkozó és a 11–15. cikk aukciókra vonatkozó előírásait a rendszer-összekötési pontokon meghirdetett kapcsolt és nem kapcsolt kapacitásokra is alkalmazni kell.

(5) Az adott aukció keretében rendelkezésre bocsátott szabványos kapacitástermékekről a 11–15. cikk előírásai szerint, az aukciós naptárnak megfelelően kell tájékoztatást adni.

(6) Az egyes rendszer-összekötési pontokon a meglévő műszaki kapacitás legalább 20 %-ának megfelelő mennyiséget el kell különíteni, és a (7) bekezdésben foglaltak szerint kell felkínálni. Ha a rendelkezésre álló kapacitás kisebb, mint a műszaki kapacitás elkülönítendő hányada, akkor a rendelkezésre álló teljes kapacitást el kell különíteni. Ezt a kapacitást a (7) bekezdés b) pontja szerint, míg az elkülönített kapacitás fennmaradó részét a (7) bekezdés a) pontja szerint kell felkínálni.

- (7) A (6) bekezdés szerint elkülönített kapacitást a következő rendelkezéseknek megfelelően kell felkínálni:
- az egyes rendszer-összekötési pontok meglévő műszaki kapacitása legalább 10 %-ának megfelelő mennyiséget legkorábban az aukciós naptár szerint az érintett gázév kezdetét megelőző ötödik gázévben tartott, a 11. cikkben szabályozott évente meghirdetett éves kapacitásaukción kell felkínálni; és
  - az egyes rendszer-összekötési pontok meglévő műszaki kapacitása legalább 10 %-ának megfelelő további mennyiséget először legkorábban a 12. cikkben előírt éves negyedévi aukción lehet felkínálni, amelyet az aukciós naptár szerint az érintett gázév kezdetét megelőző gázévben bonyolítanak le.
- (8) Bővített kapacitás esetében az érintett rendszer-összekötési pont bővített műszaki kapacitása legalább 10 %-ának megfelelő mennyiséget kell elkülöníteni és legkorábban az aukciós naptár szerint az érintett gázév kezdetét megelőző gázévben tartott, a 12. cikkben szabályozott negyedéves kapacitásaukción felkínálni.
- (9) A (6) és (8) bekezdésnek megfelelően elkülönítendő pontos kapacitáshányadot az érdekelt felekkel folytatott konzultáció, a szállítási rendszer-üzemeltetők közötti egyeztetés és a nemzeti szabályozó hatóságok jóváhagyásának függvényében kell meghatározni az egyes rendszer-összekötési pontokon. A nemzeti szabályozó hatóságoknak meg kell fontolniuk a kapacitás nagyobb részének rövidebb időtartamra történő elkülönítését az értékesítési lánc alacsonyabb szintjén lévő piacok lezárásának elkerülése érdekében.
- (10) A nem piaci alapú eljárásokkal létrehozott és az olyan kapacitásokat, amelyekre a végleges beruházási döntést a rendszerhasználók előzetes kötelezettségvállalása nélkül hozták meg, hozzáférhető szabványos kapacitástermékként az e rendeletben meghatározott módon kell felkínálni és allokálni.

9. cikk

Szabványos kapacitástermékek

- A szállítási rendszer-üzemeltetők éves, negyedéves, havi, napi és napon belüli időtartamra szóló szabványos kapacitástermékeket kínálnak fel.
- Éves szabványos kapacitástermék a rendszerhasználó által egy bizonyos (október 1-jén kezdődő) gázév minden gáznapjára igényelhető adott kapacitásmennyiség.
- Negyedéves szabványos kapacitástermék a rendszerhasználó által egy bizonyos (október 1-jén, január 1-jén, április 1-jén vagy július 1-jén kezdődő) negyedév minden gáznapjára igényelhető adott kapacitásmennyiség.
- Havi szabványos kapacitástermék a rendszerhasználó által egy bizonyos (a hónap 1-jén kezdődő) naptári hónap minden gáznapjára igényelhető adott kapacitásmennyiség.
- Napi szabványos kapacitástermék a rendszerhasználó által egyetlen gáznapra igényelhető adott kapacitásmennyiség.
- Napon belüli szabványos kapacitástermék a rendszerhasználó által egy bizonyos gáznap kezdetétől ugyanazon gáznap végéig tartó időszakra igényelhető adott kapacitásmennyiség.

10. cikk

Az alkalmazott kapacitásegység

A felkínált kapacitást időegységre jutó energiaegységben kell kifejezni. A következő mértékegységek használhatók: kWh/óra vagy kWh/nap. A kWh/nap mértékegység használata esetén a gáznap során állandó áramlási sebességet kell feltételezni.

11. cikk

Évente meghirdetett éves kapacitásaukció

- Az éves kapacitásaukciókat évente egyszer tartják.

(2) Az évente meghirdetett éves kapacitásaukciókban az éves szabványos kapacitástermékekhez tartozó kapacitások vesznek részt, amelyeket a 17. cikk szerinti emelkedő áras algoritmusnak megfelelően kell aukcióra bocsátani.

(3) Az aukció folyamán a meglévő kapacitás tekintetében legalább a következő 5 gázévre, de legfeljebb a következő 15 gázévre kell kapacitást felkínálni. Bővített kapacitás felkínálásakor az éves kapacitásaukciókon a kínálati szinteket legfeljebb az üzemserű használat megkezdése utáni 15 évre lehet felkínálni.

(4) 2018-tól az évente meghirdetett éves kapacitásaukció minden évben július első hétfőjén kezdődik, hacsak az aukciós naptárban ez másként nem kerül meghatározásra.

(5) Az évente meghirdetett éves kapacitásaukciók folyamán a rendszerhasználók egyidejűleg részt vehetnek az egyes rendszer-összekötési pontokon lebonyolított egy vagy több aukción, és igényelhetnek szabványos kapacitástermékeket.

(6) Az évente meghirdetett éves kapacitásaukciók során felkínálandó kapacitás a következőnek felel meg:

$$A - B - C + D + E - F$$

Ahol:

A a szállításirendszer-üzemeltető szabványos kapacitástermékekhez tartozó műszaki kapacitása;

B az A műszaki kapacitás 8. cikk (7) bekezdése szerint elkülönített mennyisége akkor, ha az évente meghirdetett éves kapacitásaukción a következő 5 évre kínálnak fel kapacitást; az A műszaki kapacitás 8. cikk (7) bekezdése szerint elkülönített mennyisége akkor, ha az évente meghirdetett éves kapacitásaukción az első 5 éven túli időszakra kínálnak fel kapacitást;

C a korábban értékesített műszaki kapacitás alkalmazandó szűkületkezelési eljárások szerint újra felkínált kapacitással kiigazított mennyisége;

D az adott évi többletkapacitás, ha van ilyen;

E az adott évre vonatkozó bővített kapacitás – ha van – az adott kínálati szint része;

F a 8. cikk (8) és (9) bekezdésével összhangban elkülönített bővített kapacitás (E) mennyisége, ha van ilyen.

(7) A felkínálandó kapacitás a 19. cikknek megfelelően kapcsolt vagy nem kapcsolt kapacitás lehet. Ez a 12–15. cikkben meghatározott valamennyi egyéb aukcióra is vonatkozik.

(8) A szállításirendszer-üzemeltetők az évente meghirdetett aukció kezdete előtt legalább egy hónappal értesítik a rendszerhasználókat arról, hogy a közelgő éves kapacitásaukción mennyi nem megszakítható kapacitást szándékoznak felkínálni az egyes évekre vonatkozóan.

(9) Az aukciók ajánlattételi fordulói az egyezményes koordinált világidő szerint 08:00-tól 17:00-ig (téli időszámítás esetén), illetve 07:00-tól 16:00-ig (nyári időszámítás esetén) tartanak a megfelelő gáznapokon. Az ajánlattételi forduló minden gáznapon a 17. cikk (2) bekezdésének előírásai szerint kell indítani és lezárni.

(10) Az aukción keresztül történő allokáció eredményeit egyidejűleg kell elérhetővé tenni az aukcióban részt vevő minden egyes rendszerhasználó számára a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb az ajánlattételi forduló lezárását követő munkanapon.

Bővített kapacitás esetében a rendszerhasználók szerződéses kapacitáslekötésre vonatkozó kötelező erejű kötelezettségvállalásait, beleértve azt is, hogy a megismételt aukció 29. cikk (3) bekezdése szerinti feltételei teljesülnek-e, egyidejűleg kell elérhetővé tenni az aukcióban részt vevő minden egyes rendszerhasználó számára legkésőbb az ajánlattételi forduló lezárását követő munkanapon. A gazdasági vizsgálat eredményét legkésőbb 2 munkanappal az ajánlattételi forduló lezárását követően egyidejűleg kell elérhetővé tenni az aukcióban részt vevő minden egyes rendszerhasználó számára.

(11) Az aukciók eredményére vonatkozó összesített információkat közzé kell tenni a piac számára.

12. cikk

Évente meghirdetett negyedéves kapacitásaukció

(1) A negyedéves kapacitásaukciókat gázévenként négyszer tartják.

(2) Az évente meghirdetett negyedéves kapacitásaukciókban a negyedéves szabványos kapacitástermékekhez tartozó kapacitások vesznek részt, amelyeket a 17. cikk szerinti emelkedő áras algoritmusnak megfelelően kell aukcióra bocsátani.

(3) A következő gázév negyedéveire szóló kapacitásokat minden negyedévre egyidejű aukciókon és minden egyes rendszer-összekötési pontra a következők szerint kell aukcióra bocsátani:

- a) az (október-december közötti) első negyedévtől a (július-szeptember közötti) negyedik negyedévig az évente meghirdetett első negyedéves kapacitásaukción;
- b) a (január-március közötti) második negyedévtől a (július-szeptember közötti) negyedik negyedévig az évente meghirdetett második negyedéves kapacitásaukción;
- c) az (április-június közötti) harmadik negyedévtől a (július-szeptember közötti) negyedik negyedévig az évente meghirdetett harmadik negyedéves kapacitásaukción;
- d) az utolsó (július-szeptember közötti) negyedévre az évente meghirdetett negyedik negyedéves kapacitásaukción.

A rendszerhasználók minden egyes évente meghirdetett negyedéves aukción valamennyi egyidejű aukción részt vehetnek.

(4) Ha az aukciós naptárban másként nincs meghatározva, az évente meghirdetett negyedéves kapacitásaukció minden gázévben az alábbi napokon kezdődik.

- a) az évente meghirdetett első negyedéves kapacitásaukció augusztus első hétfőjén kezdődik;
- b) az évente meghirdetett második negyedéves kapacitásaukció november első hétfőjén kezdődik;
- c) az évente meghirdetett harmadik negyedéves kapacitásaukció február első hétfőjén kezdődik;
- d) az évente meghirdetett negyedik negyedéves kapacitásaukció május első hétfőjén kezdődik.

(5) Az évente meghirdetett összes éves kapacitásaukció során felkínálható kapacitás a következők felel meg:

$$A - C + D$$

Ahol:

A a szállítási rendszer-üzemeltető szabványos kapacitástermékekhez tartozó műszaki kapacitása;

C a korábban értékesített műszaki kapacitás alkalmazandó szűkületkezelési eljárások szerint újra felkínált kapacitással kiigazított mennyisége;

D az adott negyedévi többletkapacitás, ha van ilyen.

(6) A szállítási rendszer-üzemeltetők az évente meghirdetett aukciók kezdete előtt két héttel értesítik a rendszerhasználókat arról, hogy a közelgő negyedéves kapacitásaukción mennyi műszaki kapacitást szándékoznak felkínálni az egyes negyedévekre vonatkozóan.

(7) Az aukciók ajánlattételi fordulói az egyezményes koordinált világidő szerint 08:00-tól 17:00-ig (téli időszámítás esetén), illetve 07:00-tól 16:00-ig (nyári időszámítás esetén) tartanak a megfelelő gáznapokon. Az ajánlattételi forduló minden gáznapon a 17. cikk (2) bekezdésének előírásai szerint kell indítani és lezárni.

(8) Az aukción keresztül történő allokáció eredményeiről az aukcióban részt vevő minden egyes rendszerhasználót egyidejűleg kell tájékoztatni a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb az ajánlattételi forduló lezárását követő munkanapon.

(9) Az aukciók eredményére vonatkozó összesített információkat közzé kell tenni a piac számára.

13. cikk

Gördülő havi kapacitásaukciók

(1) A gördülő havi kapacitásaukciókat havonta egyszer tartják.

(2) A gördülő havi kapacitásaukciókban a havi szabványos kapacitástermékekhez tartozó kapacitások vesznek részt, amelyeket a 17. cikk szerinti emelkedő áras algoritmusnak megfelelően kell aukcióra bocsátani. Minden hónapban a következő naptári hónapra szóló havi szabványos kapacitásterméket lehet aukcióra bocsátani.

(3) A gördülő havi kapacitásaukciók folyamán a rendszerhasználók egy havi szabványos kapacitásterméket igényelhetnek.

(4) Ha az aukciós naptárban másként nincs meghatározva, a gördülő havi kapacitásaukciók esetében minden hónap harmadik hétfőjén kezdődik a következő hónapra szóló szabványos kapacitástermék aukciója.

(5) A gördülő havi kapacitásaukciók során felkínálandó kapacitás a következőnek felel meg:

$$A - C + D$$

Ahol:

A a szállításrendszer-üzemeltető szabványos kapacitástermékekhez tartozó műszaki kapacitása;

C a korábban értékesített műszaki kapacitás alkalmazandó szűkületkezelési eljárások szerint újra felkínált kapacitással kiigazított mennyisége;

D az adott havi többletkapacitás, ha van ilyen.

(6) A szállításrendszer-üzemeltetők az aukció kezdete előtt egy héttel értesítik a rendszerhasználókat arról, hogy a közelgő gördülő havi kapacitásaukción mennyi műszaki kapacitást szándékoznak felkínálni.

(7) Az aukciók ajánlattételi fordulói az egyezményes koordinált világidő szerint 08:00-tól 17:00-ig (téli időszámítás esetén), illetve 07:00-tól 16:00-ig (nyári időszámítás esetén) tartanak a megfelelő gáznapon. Az ajánlattételi forduló minden gáznapon a 17. cikk (2) bekezdésének előírásai szerint kell indítani és lezárni.

(8) Az aukción keresztül történő allokáció eredményeiről az aukcióban részt vevő minden egyes rendszerhasználót egyidejűleg kell tájékoztatni a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb az ajánlattételi forduló lezárását követő munkanapon.

(9) Az aukciók eredményére vonatkozó összesített információkat közzé kell tenni a piac számára.

14. cikk

Gördülő másnapi kapacitásaukciók

(1) A gördülő másnapi kapacitásaukciókat naponta egyszer tartják.

(2) A gördülő másnapi kapacitásaukcióban minden gáznapon a következő napra szóló szabványos kapacitástermékek vesznek részt.

(3) A gördülő másnapi kapacitásaukciók során a napi szabványos kapacitástermékekhez tartozó kapacitásokat a 18. cikk szerinti egyenáras algoritmusnak megfelelően kell aukcióra bocsátani. Minden nap a következő gáznapi szóló napi szabványos kapacitástermékek vesznek részt az aukcióban.

(4) A gördülő másnapi kapacitásaukciók folyamán a rendszerhasználók egy napi szabványos kapacitásterméket igényelhetnek.

(5) Minden nap az egyezményes koordinált világidő szerint 15:30-kor (téli időszámítás esetén) vagy 14:30-kor (nyári időszámítás esetén) kezdődik az ajánlattételi forduló.

(6) A gördülő másnapi kapacitásaukciók tárgyát képező napi szabványos kapacitástermékre a következők szerint lehet ajánlatot adni: benyújtás, visszavonás vagy módosítás az egyezményes koordinált világidő szerint 15:30-tól 16:00-ig (téli időszámítás esetén) vagy 14:30-tól 15:00-ig (nyári időszámítás esetén).

(7) A gördülő másnapi kapacitásaukciók során felkínálandó kapacitás minden nap a következőnek felel meg:

$$A - C + D$$

Ahol:

A a szállításrendszer-üzemeltető szabványos kapacitástermékekhez tartozó műszaki kapacitása;

C a korábban értékesített műszaki kapacitás alkalmazandó szűkületkezelési eljárások szerint újra felkínált kapacitással kiigazított mennyisége;

D az adott napi többletkapacitás, ha van ilyen.

(8) A szállításrendszer-üzemeltetők az ajánlattételi forduló indulásakor értesítik a rendszerhasználókat arról, hogy a gördülő másnapi kapacitásaukción mennyi műszaki kapacitást szándékoznak felkínálni.

- (9) Legkésőbb 30 perccel az ajánlattételi forduló lezárását követően az aukcióban részt vevő minden egyes rendszerhasználót egyidejűleg kell tájékoztatni az aukción keresztül történő allokáció eredményeiről.
- (10) Az aukciók eredményére vonatkozó összesített információkat közzé kell tenni a piac számára.

15. cikk

Napon belüli kapacitásaukciók

- (1) A kapacitások rendelkezésre bocsátásától függően az érintett gáznapon óránként indul napon belüli kapacitásaukció, amelynek során a 18. cikk szerinti egyenáras algoritmusnak megfelelően kell a napon belüli kapacitásokat aukcióra bocsátani.
- (2) Az első ajánlattételi forduló a legutóbbi másnapi aukció eredményeinek 14. cikk szerinti nyilvánosságra hozatalát közvetlenül követő egész órában indul (megszakítható kapacitás felkínálása esetén is). Az első ajánlattételi forduló az egyezményes koordinált világidő szerint 01:30-kor (téli időszámítás esetén) vagy 00:30-kor (nyári időszámítás esetén) zárul a gáznap előtt. Az elfogadott ajánlatok alapján történő allokáció az egyezményes koordinált világidő szerint 05:00-kor (téli időszámítás esetén) vagy 04:00-kor (nyári időszámítás esetén) lép hatályba az érintett gáznapon.
- (3) Az utolsó ajánlattételi forduló az egyezményes koordinált világidő szerint 00:30-kor (téli időszámítás esetén) vagy 23:30-kor (nyári időszámítás esetén) zárul az érintett gáznapon.
- (4) A rendszerhasználók az egyes ajánlattételi fordulók indulásától az adott ajánlattételi forduló lezárulásáig tehetik meg, vonhatják vissza vagy módosíthatják ajánlataikat.
- (5) Az érintett gáznap egyes óráiban aukcióra bocsátott napon belüli kapacitás 4 órával az adott órát követően használható fel.
- (6) Az érintett gáznapon minden egész órában kezdődik ajánlattételi forduló.
- (7) Az egyes ajánlattételi fordulók időtartama az ajánlattételi forduló indulásától számított 30 perc.
- (8) A napon belüli kapacitásaukció során felkínálandó kapacitás minden órában a következőnek felel meg:

$A - C + D$

Ahol:

A a szállításirendszer-üzemeltető szabványos kapacitástermékekhez tartozó műszaki kapacitása;

C a korábban értékesített műszaki kapacitás alkalmazandó szűkületkezelési eljárások szerint újra felkínált kapacitással kiigazított mennyisége;

D a többletkapacitás, ha van ilyen.

- (9) A szállításirendszer-üzemeltetők a felkínált napon belüli nem megszakítható kapacitás mennyiségét a legutóbbi másnapi aukció lezárását követően, a 32. cikk (9) bekezdésének megfelelően teszik közzé.
- (10) A szállításirendszer-üzemeltetők lehetőséget biztosítanak a másnapi aukcióban ajánlatot tevő rendszerhasználóknak arra, hogy az érvényesen tett, de el nem fogadott ajánlataikkal automatikusan részt vehessenek a soron következő napon belüli aukcióban.
- (11) Ajánlat elfogadása esetén a szállításirendszer-üzemeltető az ajánlattételi forduló lezárulását követő 30 percen belül kiosztja a kapacitást.
- (12) Az aukció eredményeit az aukcióban részt vevő minden egyes rendszerhasználó számára egyidejűleg kell elérhetővé tenni.
- (13) Az aukciók eredményére vonatkozó összesített információkat legalább naponta, a nap végén nyilvánosságra kell hozni.

16. cikk

Aukciós algoritmusok

- (1) Ha egy aukció során több szabványos kapacitásterméket kínálnak fel, minden egyes szabványos kapacitástermék allokációját külön, a megfelelő allokációs algoritmus szerint kell elvégezni. A különböző szabványos kapacitástermékekre vonatkozó ajánlatokat egymástól függetlenül kell értékelni az aukciós algoritmus alkalmazása során.

- (2) Az évente meghirdetett éves és negyedéves kapacitásaukciók, valamint a gördülő havi kapacitásaukciók esetében a 17. cikk előírásainak megfelelő emelkedő áras aukciós algoritmust és több ajánlattételi fordulót kell alkalmazni.
- (3) A gördülő másnapi kapacitásaukciók és a napon belüli kapacitásaukciók esetében a 18. cikkben foglaltaknak megfelelő egyenáras aukciós algoritmust és egyetlen ajánlattételi fordulót kell alkalmazni.

17. cikk

Emelkedő áras aukciós algoritmus

- (1) Az emelkedő áras aukciókban részt vevő rendszerhasználók a kiinduló ártól (P_0) kezdődően emelkedő, egymást követő ajánlattételi fordulóiban meghirdetett árak mellett tehetnek mennyiségi ajánlatokat.
- (2) Az első ajánlattételi forduló 3 órán át tart, a hozzá tartozó ár a kiinduló árnak (P_0) felel meg. Az utána következő ajánlattételi fordulók 1 órák. Az ajánlattételi fordulók között 1 óra szüneteket kell tartani.
- (3) Az ajánlatban a következőket kell meghatározni:
- az ajánlattevő rendszerhasználó;
  - az érintett rendszer-összekötési pont és az áramlási irány;
  - az ajánlat tárgyát képező szabványos kapacitástermék;
  - árlépcsőnként az ajánlat tárgyát képező szabványos kapacitástermékhez tartozó igényelt kapacitásmennyiség;
  - bővített kapacitás felkínálása esetén az adott kínálati szint.
- (4) Az ajánlat akkor tekinthető érvényesnek, ha azt a rendszerhasználó e cikk rendelkezéseinek megfelelően nyújtja be.
- (5) A rendszerhasználók aukcióban való részvételének kötelező feltétele, hogy a rendszerhasználók az első ajánlattételi fordulóban mennyiségi ajánlatot tegernek.
- (6) A szállítási rendszer-üzemeltetők lehetőséget biztosítanak a rendszerhasználóknak az árlépcsőnkénti automatikus ajánlattételre.
- (7) Az adott ajánlattételi forduló lezárását követően az érvényes ajánlatok nem módosíthatók, vonhatók vissza vagy nyújthatók be másik változatban. Minden érvényes ajánlat a rendszerhasználó igényelt mennyiségű kapacitás meghirdetett áron való lekötésére vonatkozó kötelező erejű kötelezettségvállalásának minősül, feltéve, hogy az aukciós elszámolóár az adott ajánlattételi fordulóban meghirdetett árak felel meg.
- (8) Az egyes rendszerhasználók az adott aukcióban felkínált kapacitással egyenlő vagy annál kisebb mennyiségre tehetnek ajánlatot az egyes ajánlattételi fordulóiban. A (16) bekezdés hatálya alá tartozó esetek kivételével a rendszerhasználó adott ár mellett tett ajánlata az ugyanazon rendszerhasználó előző fordulóban tett ajánlata tárgyát képező mennyiséggel egyenlő vagy annál kisebb mennyiségre vonatkozhat.
- (9) Az ajánlattételi fordulóiban szabadon lehet ajánlatokat benyújtani, módosítani és visszavonni, de az ajánlatnak minden esetben meg kell felelnie a (8) bekezdés előírásainak. Az érvényes ajánlatok addig maradnak érvényben, amíg azokat nem módosítják vagy vonják vissza.
- (10) Rendszer-összekötési pontonként és szabványos kapacitástermékenként meg kell határozni és az adott aukció előtt közzé kell tenni egy nagy árlépcsőt és egy kis árlépcsőt. A kis árlépcsőt úgy kell megállapítani, hogy a kis árlépcső egész számú többszörösével való emelés a nagy árlépcsővel való emelésnek feleljen meg.
- (11) A nagy árlépcső meghatározása az aukciós folyamat hosszának a lehető legnagyobb mértékű lerövidítését szolgálja. A kis árlépcső alkalmazásának célja az aukció kiinduló árán magasabb áron történő lezárása után fennmaradó eladatlan kapacitás mértékének lehetőségek szerinti minimalizálása.
- (12) Ha az első ajánlattételi forduló végén a rendszerhasználók összesített igénye a felkínált kapacitásnál kisebb vagy azzal egyenlő, az aukció lezárul.
- (13) Ha az első vagy az azt követő valamely ajánlattételi forduló végén a rendszerhasználók összesített igénye nagyobb, mint a felkínált kapacitás, akkor újabb ajánlattételi forduló indul az előző ajánlattételi fordulóban alkalmazott ár és a nagy árlépcső összegének megfelelő árral.

(14) Ha a második vagy az azt követő valamely ajánlattételi forduló végén a rendszerhasználók összesített igénye megegyezik a felkínált kapacitással, az aukció lezárul.

(15) Előszöri alulértékesítés esetén újabb ajánlattételi forduló indul csökkentett árral. Az újabb ajánlattételi fordulóban alkalmazandó ár megállapításához az előszöri alulértékesítést megelőző ajánlattételi fordulóban alkalmazott árat a kis árlépcsőnek megfelelő mértékben meg kell emelni. Ezt követően további ajánlattételi fordulók indulnak, az ár pedig minden fordulóban a kis árlépcsőnek megfelelő mértékben emelkedik egészen addig, amíg a rendszerhasználók összesített igénye megegyezik a felkínált kapacitással, vagy az alá süllyed, amely ponton az aukció lezárul.

(16) Az összes, kis árlépcsőt alkalmazó ajánlattételi fordulóban az egyes rendszerhasználók az előszöri alulértékesítést megelőző ajánlattételi fordulóban tett ajánlatuk tárgyát képező mennyiséggel egyenlő vagy annál kisebb mennyiségre tehetnek ajánlatot. Egy adott kis árlépcsőre az egyes rendszerhasználók a megelőző kis árlépcsős ajánlattételi fordulóban tett ajánlatuk tárgyát képező mennyiséggel egyenlő vagy annál kisebb mennyiségre tehetnek ajánlatot. Az egyes rendszerhasználók kis árlépcsőt alkalmazó ajánlattételi fordulóban tett ajánlatai az ugyanazon rendszerhasználó előszöri alulértékesítéshez vezető ajánlattételi fordulóban tett ajánlata tárgyát képező mennyiséggel egyenlő vagy annál nagyobb mennyiségre vonatkozhatnak.

(17) Ha az előszöri alulértékesítéshez vezető ajánlattételi fordulóban alkalmazott árnál egy kis árlépcsővel alacsonyabb árat alkalmazó ajánlattételi fordulóban a rendszerhasználók összesített igénye nagyobb, mint a felkínált kapacitás, az aukció lezárul. Ilyenkor az előszöri alulértékesítéshez vezető fordulóban alkalmazott árat kell elszámolóárnak tekinteni, és az előszöri alulértékesítéshez vezető eredeti ajánlattételi fordulóban tett ajánlatokat kell elfogadni.

(18) Az adott aukcióban részt vevő rendszerhasználók igényét minden ajánlattételi forduló után a lehető legrövidebb időn belül, összesített formában közzé kell tenni.

(19) A (17) bekezdés hatálya alá tartozó esetek kivételével az aukció lezárásához vezető utolsó ajánlattételi fordulóban meghirdetett árat kell az adott aukció elszámolóárának tekinteni.

(20) A kapacitást az elszámolóár mellett érvényes mennyiségi ajánlatot benyújtó rendszerhasználók között kell elosztani az elszámolóár melletti mennyiségi ajánlataik szerint. Bővített kapacitás felkínálása esetén a bővített kapacitás allokációja a 22. cikk szerinti gazdasági vizsgálat eredményétől függ. A sikeres ajánlatot benyújtó rendszerhasználók az adott aukcióhoz tartozó – az (EU) 2017/460 rendelet 24. cikkében meghatározott rögzített vagy mozgó ár módszer szerinti – elszámolóárat és az allokált kapacitás felhasználhatósága időpontjában alkalmazandó egyéb díjakat kötelesek fizetni.

(21) Minden lezárt aukciót követően közzé kell tenni az aukció végleges eredményeit, beleértve az allokált kapacitások összesítését és az elszámolóárat. A sikeres ajánlatot benyújtó rendszerhasználókat tájékoztatni kell a részükre kiosztott kapacitásról, de a személyre szóló információkat csak az érintett felekkel szabad közölni. Bővített kapacitás allokációja esetén ez a bekezdés csak a legnagyobb kapacitásmennyiséget kínáló kínálati szint aukciós eredményeire vonatkozik, amelynek a 22. cikk (3) bekezdése szerinti gazdasági vizsgálatára kedvező eredménnyel zárult.

(22) Ha egy emelkedő áras aukció nem fejeződik be az ugyanazon időszakra vonatkozó következő kapacitásaukción (aukciós naptár szerinti) kezdetéig, akkor az első aukció kapacitásallokáció nélkül lezárul. A kapacitást az ugyanazon időszakra vonatkozó következő aukción kell felkínálni.

18. cikk

Egyenáras aukciós algoritmus

(1) Az egyenáras aukciók során a rendszerhasználók egyetlen ajánlattételi fordulóban tesznek ajánlatot az árra és a mennyiségre.

(2) Egy rendszerhasználó legfeljebb 10 ajánlatot tehet egy adott aukció ajánlattételi fordulójában. Minden egyes ajánlatot a többi ajánlattól függetlenül kell kezelni. Az ajánlattételi forduló lezárulását követően fennmaradó ajánlatok nem módosíthatók vagy vonhatók vissza.

(3) Az ajánlatban a következőket kell meghatározni:

a) az ajánlattevő rendszerhasználó;

b) az érintett rendszer-összekötési pont és az áramlási irány;

- c) az ajánlat tárgyát képező szabványos kapacitástermék;
- d) az ajánlat tárgyát képező szabványos kapacitástermékhez tartozó igényelt kapacitásmennyiség, amely legfeljebb az adott aukción felkínált mennyiség;
- e) az a szabványos kapacitástermékhez tartozó legkisebb kapacitásmennyiség, amelynek adott algoritmus szerinti allokálását a rendszerhasználó hajlandó elfogadni abban az esetben, ha a d) pont szerinti igényelt kapacitásmennyiséget nem kapja meg;
- f) az ajánlati ár, amelyet a rendszerhasználó az igényelt kapacitásért hajlandó fizetni, és amely nem lehet kisebb az érintett szabványos kapacitástermékre vonatkozó kiinduló árnál. A kiinduló árnál alacsonyabb ajánlati árat tartalmazó ajánlatok nem fogadhatók el.

(4) A szállításirendszer-üzemeltető az egyes szabványos kapacitástermékekre adott ajánlatokat az ajánlati ár szerint rangsorolja úgy, hogy a legmagasabb ár kerül a rangsor élére.

(5) Az ajánlattételi forduló lezárását követően fennmaradó ajánlatok kötelező erejűek azokra a rendszerhasználókra nézve, akik részére legalább a (3) bekezdés e) pontja szerinti legkisebb igényelt mennyiségnek megfelelő kapacitás allokálásra került.

(6) Az ajánlatok (4) bekezdés szerinti rangsorolását követően – tekintettel a (7)–(10) bekezdésben foglaltakra is – a kapacitásallokációt az ajánlati ár szerint rangsorolt ajánlatok alapján kell végrehajtani. Sikeresnek tekintendő minden olyan ajánlat, amely esetében kapacitásallokációra kerül sor. Az allokációt követően a fennmaradó nem allokált kapacitás mennyiségét az allokált kapacitás mértékével le kell csökkenteni.

(7) A (6) bekezdés alkalmazását követően – tekintettel a (9) bekezdésben foglaltakra is – abban az esetben, ha egy rendszerhasználó ajánlatában a fennmaradó nem allokált kapacitást meghaladó mennyiség szerepel (a magasabb árat megajánló rendszerhasználók közötti kapacitásallokációt követően), az érintett rendszerhasználó részére allokált kapacitás a fennmaradó nem allokált kapacitásnak felel meg.

(8) A (7) bekezdés alkalmazását követően – tekintettel a (9) bekezdésben foglaltakra is – abban az esetben, ha két vagy több ajánlatban ugyanaz az ajánlati ár szerepel, és az ezen ajánlatokban igényelt kapacitás összesített mennyisége meghaladja a fennmaradó nem allokált mennyiséget, a fennmaradó nem allokált mennyiséget az egyes ajánlatokban szereplő igényelt mennyiségekkel arányosan kell kiosztani.

(9) Ha egy ajánlat esetében a (6), (7) vagy (8) bekezdés értelmében allokálható mennyiség kisebb, mint a (3) bekezdés e) pontja szerinti legkisebb kapacitásmennyiség, az ajánlatot sikertelennek kell tekinteni, az allokációt pedig vagy a fennmaradó, (8) bekezdésben említett egyenlő árat tartalmazó ajánlatok között, vagy (esetől függően) a (6) bekezdés szerint, az ár szerinti rangsorban következő ajánlat javára kell elvégezni.

(10) Ha egy ajánlat esetében a (6), (7), (8) vagy (9) bekezdés értelmében allokálható fennmaradó mennyiség nulla, akkor a további ajánlatok tekintetében nem kerül sor kapacitásallokációra. Ezeket az ajánlatokat sikertelennek kell tekinteni.

(11) Ha a kiinduló ár mellett a kereslet meghaladja a kínálatot, akkor a legalacsonyabb még elfogadott megajánlott árat kell elszámolóárnak tekinteni. Minden más esetben az elszámolóár a kiinduló árnak felel meg. A sikeres ajánlatot benyújtó rendszerhasználók az adott aukcióhoz tartozó – az (EU) 2017/460 rendelet 24. cikkében meghatározott rögzített vagy változó ár módszer szerinti – elszámolóárat és az allokált kapacitás felhasználhatósága időpontjában alkalmazandó egyéb díjakat kötelesek fizetni.

IV. FEJEZET

KAPACITÁSOK ÖSSZEKAPCSOLÁSA RENDSZER-ÖSSZEKÖTÉSI PONTOKON

19. cikk

Kapcsolt kapacitástermékek

A szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők közösen kínálnak kapcsolt kapacitástermékeket az alábbi elvek szerint:

1. Amennyiben a rendszer-összekötési pont mindkét oldalán rendelkezésre áll nem megszakítható kapacitás, a rendszer-összekötési pont két oldalán rendelkezésre álló nem megszakítható vagy bővített kapacitást kapcsolt kapacitásként kell felkínálni;

2. A szállításirendszer-üzemeltetők a szabványos kapacitástermékekhez tartozó kapacitásokat a 37. cikk szerinti kapacitás lekötési platformon, a III. fejezetben meghatározott, alkalmazandó allokációs eljárásnak megfelelően kínálják fel;
3. Az érintett szállításirendszer-üzemeltetők által az adott rendszer-összekötési ponton felkínálandó kapcsolt kapacitást egyetlen allokációs eljárás alkalmazásával kell lekötni;
4. A rendszerhasználók a szállítási kapacításra vonatkozó szerződéskötés időpontjától kezdődően betartják az érintett szállításirendszer-üzemeltetőkkel kötött szállítási szerződés(ek)ben rögzített feltételeket;
5. Ha egy rendszer-összekötési pont egyik oldalán bármely időszakra vonatkozóan több nem megszakítható kapacitás áll rendelkezésre, mint a másik oldalán, akkor a legtöbb nem megszakítható kapacitással rendelkező szállításirendszer-üzemeltető az aukciós naptárnak megfelelően nem kapcsolt kapacitástermékként kínálhatja fel a rendelkezésre álló többletkapacitás a rendszerhasználóknak a következő szabályok szerint:
  - a) a rendszer-összekötési pont másik oldalára vonatkozó nem kapcsolt szállítási szerződés létezése esetén, a többletmennyiség nem kapcsolt alapon felkínálható a másik oldalra vonatkozó szállítási szerződés tárgyát képező mennyiség és a létező szerződés időtartama erejéig;
  - b) amennyiben az ilyen többletkapacitás nem tartozik az (5) bekezdés a) pontja alá, legfeljebb egy évre kínálható fel;
6. az (5) bekezdésnek megfelelően allokált nem kapcsolt kapacitás ekként használható fel és nominálható. A másodlagos piacon folytatott kereskedelemben is értékesíthető;
7. a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők együttes nominálási eljárást alakítanak ki a kapcsolt kapacitásokra vonatkozóan, amely lehetővé teszi a rendszerhasználók számára, hogy egyetlen nominálást adjanak le a kapcsolt kapacitásuk gázáramára;
8. a kapacitások kapcsolt kapacitásként történő felkínálására vonatkozó kötelezettség – amennyiben lehetséges – a másodlagos kapacitáspiacokra is kiterjed. Az (1) bekezdés sérelme nélkül az eredetileg kapcsolt kapacitásként allokált kapacitás csak kapcsolt kapacitásként értékesíthető újra a másodlagos piacon;
9. Ha két szomszédos betáplálási-kiadási rendszert két vagy több rendszer-összekötési pont köt össze, akkor az érintett szomszédos szállításirendszer-üzemeltetőknek egyetlen virtuális rendszer-összekötési pontra vonatkozóan kell felkínálniuk a rendszer-összekötési pontokban rendelkezésre álló kapacitást. Kettőnél több érintett szállításirendszer-üzemeltető esetében, mivel az egyik vagy mindkét betáplálási-kiadási rendszerben egynél több szállításirendszer-üzemeltető értékesíti a kapacitásokat, a virtuális rendszer-összekötési pontnak a lehetséges mértékig valamennyi érintett szállításirendszer-üzemeltető kapacitásait le kell fednie. Virtuális rendszer-összekötési pontot minden esetben csak a következő feltételek teljesülése esetén kell kialakítani:
  - a) a virtuális rendszer-összekötési pont teljes műszaki kapacitása a virtuális rendszer-összekötési pontban egyesített rendszer-összekötési pontok műszaki kapacitásainak az összegével egyenlő, vagy annál nagyobb;
  - b) a virtuális rendszer-összekötési pont hozzájárul a rendszer gazdaságos és hatékony kihasználásához, ideértve – de nem kizárólagosan – a 715/2009/EK rendelet 16. cikkében foglalt szabályokat.

A szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők megkezdik a szükséges elemzést, és működőképes virtuális rendszer-összekötési pontokat alakítanak ki legkésőbb 2018. november 1-jéig.

20. cikk

A kapcsolt kapacitástermékek legfontosabb feltételeinek összehangolása

(1) 2018. január 6-a előtt az ENTSOG az érdekeltekkel történő konzultációt követően elkészíti a szállításirendszer-üzemeltetők szállítási szerződése(i) kapcsolt kapacitástermékekre vonatkozó legfontosabb feltételeinek katalógusát. Az ENTSOG elemzi a meglévő szállítási szerződéseket, megjelölve és kategóriákba sorolva a legfontosabb feltételek közötti eltéréseket és azok okait, megállapításait pedig jelentésben teszi közzé.

(2) Az (1) bekezdésben említett jelentés alapján az ENTSOG a rendszerhasználókkal történő konzultációt követően a jelentés közzététele után 6 hónappal elkészíti és közzéteszi a kapcsolt kapacitástermékek felkínálására vonatkozó legfontosabb feltételek sablonját, amely kiterjed minden olyan szerződéses rendelkezésre, amelyek tekintetében nincsenek nemzeti jogi elveken vagy ítélezési gyakorlaton alapuló lényeges eltérések.

(3) Az Ügynökség további 3 hónapon belül – a nemzeti szabályozó hatóságok véleményét megfelelően figyelembe véve – véleményt nyilvánít a legfontosabb feltételek sablonjáról. Az ENTSOG az Ügynökség véleményének kézhezvételét követő legfeljebb 3 hónapon belül, a Ügynökség véleményét figyelembe véve saját internetes oldalán közzéteszi a legfontosabb feltételek sablonját.

(4) Miután megtörtént a legfontosabb feltételekre vonatkozó végső sablon közzététele, a szállításirendszer-üzemeltetők az új szerződések tárgyát képező kapcsolt kapacitástermékekre alkalmazhatják azt a nemzeti szabályozó hatóság jóváhagyásával.

21. cikk

Kapacitás-összekapcsolás meglévő szállítási szerződések esetében

(1) Azon rendszerhasználóknak, amelyek adott rendszer-összekötési pontokon nem kapcsolt kapacitásra vonatkozó szerződések szerződő felei, törekedniük kell arra, hogy szerződéses megállapodások („kapacitás összekapcsolási megállapodás”) keretében megegyezzenek a kapcsolt kapacitás kialakításáról, összhangban a 19. cikkben rögzített rendelkezésekkel. A szóban forgó rendszerhasználók és szállításirendszer-üzemeltetők jelentést tesznek az érintett nemzeti szabályozó hatóságoknak a meglévő szállítási szerződések szerződő felei által kötött kapacitás-összekapcsolási megállapodásról.

(2) A meglévő szállítási szerződésekben részes szállításirendszer-üzemeltetők a meglévő szállítási szerződésekben részes rendszerhasználóktól kapott meghívás esetén bármikor részt vehetnek a kapacitás-összekapcsolásról szóló megbeszéléseken.

(3) 2018. január 1-jétől a szállításirendszer-üzemeltetők a rendszer-összekötési pont egyik oldalán eltérő, nem kapcsolt kapacitással rendelkező rendszerhasználók részére díjmentes kapacitásátállítási szolgáltatást ajánlanak fel. Az ilyen kapacitásátállítási szolgáltatás a kapcsolt nem megszakítható kapacitás esetében az éves, negyedéves, havi kapacitás-termékekre alkalmazandó azon a rendszer-összekötési ponton, amelyet a rendszerhasználónak azért kell létesítenie, mert a rendszer-összekötési pont másik oldalán a szomszédos szállításirendszer-üzemeltető nem kínált elegendő nem kapcsolt kapacitást. Ezt a szolgáltatást megkülönböztetésmentesen kell nyújtani annak megakadályozása céljából, hogy a rendszerhasználók esetében többletdíj kerüljön felszámításra olyan kapacitásért, amellyel már rendelkeznek. Különösen a szerződések tárgyát képező kapcsolt kapacitások azon részéért történő kifizetést, amellyel a rendszerhasználók eltérő, nem kapcsolt kapacitásként már rendelkeznek, az esetleges aukciós felárra kell korlátozni. Ennek a szolgáltatásnak az ENTSOG általi kidolgozás alatt álló átállítási modellen kell alapulnia, melyet az érdekeltekkel és az Ügynökséggel történő egyeztetést követően legkésőbb 2017. október 1-jéig kell véglegesíteni. A végrehajtást a 37. cikkben említett kapacitáslekövetési platform(ok) bevonása elősegítheti. E szolgáltatás igénybevételét évente jelenteni kell az érintett nemzeti szabályozó hatóságoknak.

(4) Ha az érintett rendszerhasználók megállapodnak a kapacitás-összekapcsolásról, a kapacitás-összekapcsolásról szóló tervezett megállapodásról az érintett felek indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatják a rendszer-összekötési pont tekintetében érintett szállításirendszer-üzemeltetőket és a szóban forgó kapacitás átadása végrehajtásra kerül. A kapacitás-összekapcsolásról szóló megállapodást minden esetben a meglévő, vonatkozó szállítási szerződés szerinti feltételeket figyelembe véve kell megkötni. A kapacitás-összekapcsolásról szóló megállapodás megkötését követően a megállapodás tárgyát képező kapacitást kapcsolt kapacitásként kell kezelni.

(5) A kapacitás-összekapcsolásra vonatkozó megállapodások révén módosított meglévő kapcsolt kapacitásokra vonatkozó szállítási szerződések időtartama nem haladhatja meg az eredeti szállítási szerződések időtartamát.

(6) A kapcsolt kapacitások kialakítását a lehető legkorábbi időpontban végre kell hajtani. A nem kapcsolt kapacitásra vonatkozó meglévő szállítási szerződések lejáratuk időpontját követően nem újíthatók vagy hosszabbíthatók meg, illetve tarthatók fenn. Az ilyen szállítási szerződések tárgyát képező kapacitás a lejárat időpontjától kezdve szabadkapacitássá válik.

V. FEJEZET

BŐVÍTETT KAPACITÁSRA VONATKOZÓ ELJÁRÁS

22. cikk

Gazdasági vizsgálat

(1) Az ebben a cikkben meghatározott gazdasági vizsgálatot a nemzeti szabályozó hatóság döntése szerint a szállítási-rendszer-üzemeltető(k) vagy a nemzeti szabályozó hatóság végzi el a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt minden egyes kínálati szintjére, miután az érintett szállítási-rendszer-üzemeltetők a rendszerhasználók szerződéses kapacitáslekötésre vonatkozó kötelező erejű kötelezettségvállalásait beszerzték; a gazdasági vizsgálat a következő paraméterekből áll:

- a) a rendszerhasználók szerződéses kapacitáslekötésre vonatkozó kötelező erejű kötelezettségvállalásainak jelenértéke, amelynek kiszámítása a következő paraméterek összegének diszkontálásával történik:
  - i. a vonatkozó becsült referenciaárak és az esetleges aukciós felár, valamint az esetleges kötelező minimum prémium összege, megszorozva a szerződött kapacitásbővítmény mennyiségével;
  - ii. az esetleges aukciós felár és az esetleges kötelező minimum prémium összege, megszorozva azon kapacitás mennyiségével, amelyet a kapacitásbővítménnyel együtt kötnek le;
- b) a szállítási-rendszer-üzemeltető engedélyezett vagy célbevételeben az adott kínálati szint részét képező bővített kapacitáshoz kapcsolódó becsült növekmény jelenértéke, az érintett nemzeti szabályozó hatóság 28. cikk (2) bekezdésével összhangban történő jóváhagyásának megfelelően;
- c) az *f*-tényező.

(2) A gazdasági vizsgálat eredménye lehet:

- a) kedvező, amennyiben az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott paraméter értéke legalább egyenlő az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott paraméter *f*-tényezővel meghatározott hányadával;
- b) kedvezőtlen, amennyiben az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott paraméter értéke alacsonyabb az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott paraméter *f*-tényezővel meghatározott hányadánál.

(3) A kapacitásbővítésre vonatkozó projektet akkor lehet elindítani, ha a gazdasági vizsgálat a rendszer-összekötési pont mindkét oldalán kedvező eredménnyel zárul legalább egy, kapacitásbővítést tartalmazó kínálati szinten. Amennyiben a gazdasági vizsgálat több kínálati szinten zárul kedvező eredménnyel, a legnagyobb mértékű még kedvező gazdasági vizsgálatot eredményező kínálati szinthez tartozó kapacitásbővítési projektet kell megvalósítani. Abban az esetben, ha egy kínálati szinten sem tapasztalható kedvező eredmény, a kapacitásbővítésre vonatkozó speciális eljárást le kell zárni.

23. cikk

Az *f*-tényező

(1) A 22. cikkben említett gazdasági vizsgálat alkalmazásakor a nemzeti szabályozó hatóság az adott kínálati szintre meghatározza az *f*-tényező mértékét, a következők figyelembevételével:

- a) a 8. cikk (8) és (9) bekezdése szerint elkülönített műszaki kapacitás mennyisége;
- b) a kapacitásbővítési projekt piacra, szállító rendszerre vagy mindkettőre gyakorolt pozitív externáliái;
- c) a rendszerhasználók szerződéses kapacitáslekötésre vonatkozó kötelező erejű kötelezettségvállalásainak időtartama az eszköz hasznos gazdasági élettartamához viszonyítva;
- d) az a körülmény, hogy a kapacitásbővítésre vonatkozó projektben létrehozott kapacitáskereslet milyen mértékig maradhat fenn a gazdasági vizsgálatban figyelembe vett időtávon túl.

(2) Ha a gazdasági vizsgálat kedvező eredménnyel zárult, a kapacitásbővítéshez kapcsolódó beruházási költségeknek az irányadó nemzeti szabályokkal összhangban tükröződniük kell az engedélyezett vagy célbevétel növekedésében.

24. cikk

Egységes gazdasági vizsgálatban történő összevonás

- (1) A kapcsolt kapacitástermékek kínálatának támogatására egy adott kínálati szintben érintett szállításirendszer-üzemeltetők egyedi gazdasági vizsgálati paramétereit egységes gazdasági vizsgálatba kell összevonni.
- (2) Az egységes gazdasági vizsgálat a következő paramétereiből áll:
- a rendszerhasználók szerződéses kapacitáslekötésre vonatkozó kötelező erejű kötelezettségvállalásainak jelenértéke, amely az érintett szállításirendszer-üzemeltetők 22. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti értékek összege;
  - az érintett szállításirendszer-üzemeltetők engedélyezett vagy célbevételében az adott kínálati szinthez tartozó kapacitásbővítéshez kapcsolódó becsült növekmény összege, amely az adott kínálati szinthez tartozó kapacitásbővítményre vezethető vissza;
  - az f-tényező, amely a b) pontban meghatározott azon paraméter részesedését határozza meg, amelyet az a) pontban meghatározott paraméter fedez és amely fedezetet biztosít az egyes érintett szállításirendszer-üzemeltetők előre meghatározott egyéni részarányára.
- (3) Az egységes gazdasági vizsgálat eredménye kedvező, amennyiben valamennyi mögöttes gazdasági vizsgálat a 22. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott kedvező eredménnyel zárul, figyelembe véve a bevételek (4) és (5) bekezdésnek megfelelően történő újraelosztását. Egyébként az egységes gazdasági vizsgálat eredménye kedvezőtlen.
- (4) Amennyiben a bevételek újraelosztása esetlegesen a rendszerhasználók gazdasági vizsgálat kedvező eredményéhez szükséges szerződéses kapacitáslekötésre vonatkozó kötelező erejű kötelezettségvállalásainak csökkenéséhez vezethet, a szállításirendszer-üzemeltetők benyújthatják egy, a kapacitásbővítményből származó bevételek újraelosztására szolgáló mechanizmust az érintett nemzeti szabályozó hatóságokhoz koordinált jóváhagyásra.
- (5) A bevételek újraelosztása a következőképpen végezhető el:
- az egyedi gazdasági vizsgálat paramétereinek egységes gazdasági vizsgálatba foglalása során;
  - amennyiben az egységes gazdasági vizsgálat eredménye kedvezőtlen, miközben a rendszerhasználók szerződéses kapacitásra vonatkozó kötelező erejű kötelezettségvállalásai meghaladják azt a minimumot, amely ahhoz szükséges, hogy fedezze az engedélyezett vagy célbevétel emelkedése egyedi jelenértékének növekedését az érintett szállításirendszer-üzemeltetők közül legalább egy esetében.

25. cikk

A gazdasági vizsgálatához kapcsolódó közzétételi követelmények

- (1) Egy adott kapacitásbővítésre vonatkozó projekt tekintetében a szállításirendszer-üzemeltető(k)nek minden egyes kínálati szint vonatkozásában a következő információkat kell benyújtania (benyújtaniuk) az érintett nemzeti szabályozó hatóság(ok)hoz jóváhagyásra:
- a bővített kapacitás induló felkínálása időtávjára becsült, külön gazdasági vizsgálat esetében a 22. cikk (1) bekezdésének a) pontjában, míg egységes gazdasági vizsgálat esetében a 24. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott paraméter kiszámításához használt referenciaárak;
  - külön gazdasági vizsgálat esetében a 22. cikk (1) bekezdésének b)–c) pontjában, míg egységes gazdasági vizsgálat esetében a 24. cikk (2) bekezdésének b)–c) pontjában meghatározott paraméterek;
  - adott esetben az első aukcióban és lehetőség szerint minden olyan későbbi aukcióban alkalmazott, az (EU) 2017/460 rendelet 33. cikkének (4) bekezdésében említett kötelező minimum prémium értéktartománya minden egyes kínálati szintre és rendszer-összekötési pontra, amelyben a kapacitásbővítményt felkínálták, az (EU) 2017/460 rendelet 33. cikkének (3) bekezdésében meghatározottak szerint.
- (2) Az érintett nemzeti szabályozó hatóság(ok) jóváhagyását követően az (1) bekezdésben meghatározott információkat az érintett szállításirendszer-üzemeltető(k)nek a 28. cikk (3) bekezdésében meghatározottak szerint közvéleményre kell tenni (tenniük).

26. cikk

Piaci kereslet felmérése

- (1) Legalább minden páratlan évben közvetlenül az évente meghirdetett éves kapacitásaukciónak kezdete után a szállításirendszer-üzemeltetők együttműködnek közös rendszer-összekötési pontjaik vonatkozásában a kapacitásbővítésekre vonatkozó piaci kereslet felmérésében és a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt műszaki vizsgálatainak elvégzésében. A piaci kereslet első felmérését 2017-ben, e rendelet hatálybalépésétől kezdve kell elvégezni.

(2) Legalább minden páratlan évben az évente meghirdetett éves kapacitásaukciónak kezdete után legfeljebb 8 héttel a betáplálási-kiadási rendszer határának mindkét oldalán az érintett szállításrendszer-üzemeltetők közös piacikereslet-felmérési jelentéseket készítenek, amelyek a betáplálási-kiadási rendszer legalább egy határán valamennyi rendszer-összekötési pontot lefednek. A piacfelmérési jelentésnek értékelnie kell a kapacitásbővítés iránt valamennyi rendszerhasználó részéről a (8) bekezdés szerint várható keresletet, és tartalmaznia kell, hogy a bővített kapacításra vonatkozó projekt beindításra kerül-e.

(3) Legalább minden páratlan évben az évente meghirdetett éves kapacitásaukciónak kezdete után legfeljebb 16 héttel a piaci kereslet felméréséről szóló jelentést a tagállam egy vagy több hivatalos nyelvén és lehetőség szerint angol nyelven közzé kell tenni az érintett szállításrendszer-üzemeltetők internetes oldalán.

(4) Az ENTSOG koordinálja és segíti a piaci kereslet felméréséről szóló jelentés elkészítését, beleértve a standard sablon biztosítását és a jelentéseknek az ENTSOG internetes oldalán történő közzétételét.

(5) Ha páros években az évente meghirdetett éves kapacitásaukciónak kezdete után legfeljebb 8 héttel a rendszerhasználók kapacitásbővítés iránti igényt jelentenek be, az érintett szállításrendszer-üzemeltetők megállapodhatnak arról, hogy páros évben is elvégzik a piaci kereslet felmérését, feltéve, hogy:

a) a 26–30. cikk szerinti eljárás az (1) bekezdésben említett következő keresletfelmérési ciklus kezdete előtt elvégezhető, és

b) az aukciós naptárat betartják.

(6) A szállításrendszer-üzemeltetők a folyamatban levő piacikereslet-felmérésben mérlegelik az évente meghirdetett éves kapacitásaukciónak kezdete után legfeljebb 8 héttel benyújtott, nem kötelező erejű keresleti igény megjelöléseket.

(7) A szállításrendszer-üzemeltetők a folyamatban levő piacikereslet-felmérésben figyelembe vehetik a (6) bekezdésben említett határidő után beérkezett nem kötelező erejű keresleti igény megjelöléseket, vagy pedig beépíthetik azokat a soron következő piacikereslet-felmérésbe.

(8) A (6) és a (7) bekezdésben említett nem kötelező erejű keresleti igény megjelöléseknek legalább a következő információkat kell tartalmazniuk:

a) annak két vagy több szomszédos betáplálási-kiadási rendszernek a megjelölését, amelyek között a kapacitásbővítés iránti igény – a rendszer-összekötési pont egyik vagy mindkét oldalán – kifejezésre kerül, valamint az igény kért irányát;

b) azon gázév(ek), amely(ek)re nézve a kapacitásbővítmeny iránti igényt megfogalmazták;

c) az érintett betáplálási-kiadási rendszerek között igényelt kapacitásmennyiségét;

d) azokra a nem kötelező erejű keresleti igény megjelölésekre vonatkozó információk, amelyeket más szállításrendszer-üzemeltetőknek nyújtottak be vagy fognak benyújtani, amennyiben ezek az igények összefüggenek, ilyen például a több kapcsolódó rendszer-összekötési ponton rendelkezésre álló kapacítások iránti igény.

(9) A rendszerhasználóknak jelezniük kell, hogy keresletük a (8) bekezdés a)–d) pontjával kapcsolatban függ-e bármilyen feltételtől.

(10) A szállításrendszer-üzemeltetők a nem kötelező erejű keresleti igény megjelölésekre az évente meghirdetett éves kapacitásaukciónak kezdete után 16 héten belül vagy a (7) bekezdésben foglaltak szerint a keresleti igény megjelölések kézhezvételét követő 8 héten belül válaszolnak. A válasznak legalább a következőket kell tartalmaznia:

a) figyelembe tudja-e venni a feltüntetett keresleti igényt a szállításrendszer-üzemeltető a folyamatban levő eljárásban; vagy

b) a (7) bekezdésben foglaltak szerinti keresleti igény megjelölések esetében elegendő-e azok a kapacitásbővítésre vonatkozó (5) bekezdés szerinti eljárás megindításának mérlegeléséhez; vagy

c) a (3) bekezdés szerinti piacikereslet-felmérési jelentésben fog megtörténni a jelzett keresleti igény felmérése, amennyiben a jelzett keresleti igény az a) vagy b) pont alapján nem vizsgálható, amit indokolni kell.

(11) A szállításrendszer-üzemeltető díjat számíthat fel a nem kötelező erejű keresleti igény megjelölés benyújtásából eredő tevékenységekért. Ezeknek a díjaknak tükrözniük kell a keresleti igény megjelölés benyújtásának adminisztratív költségeit, e díjakat az érintett nemzeti szabályozó hatóságoknak jóvá kell hagyniuk és a szállításrendszer-üzemeltetőnek közzé kell tennie saját internetes oldalán. Ezeket a díjakat a szállításrendszer-üzemeltetők kötelesek visszafizetni az adott rendszerhasználónak, ha a gazdasági vizsgálat legalább egy, a rendszer-összekötési ponton kapacitásbővítést tartalmazó kínálati szinten kedvező eredménnyel zárul.

- (12) A piacikereslet-felmérési jelentésnek számításba kell vennie az összes alábbi szempontot:
- a) a tízéves uniós hálózatfejlesztési tervben szerepel-e olyan fizikaikapacitás-hiány, amelynek révén egy adott régió ellátása elégtelen egy észszerű csúcsterhelési forgatókönyv esetében, és a szóban forgó rendszer-összekötési ponton kapacitásbővítmény felkínálása a hiányt megszüntetheti-e; vagy a nemzeti hálózatfejlesztési tervben szerepel-e konkrét és tartós fizikai szállítási követelmény;
  - b) ahol az összes kapacitás lekötése miatt nem áll rendelkezésre két szomszédos betáplálási-kiadási rendszert összekötő, elérhető éves szabványos kapacitástermék az évente meghirdetett éves kapacitásaukción arra az évre, amelyben a kapacitásbővítményt első alkalommal felkínálható, illetve a 3 rákövetkező évben;
  - c) ahol a rendszerhasználók kapacitásbővítésre vonatkozó nem kötelező erejű keresleti igény megjelölést adtak be több év vonatkozásában, és kimerítették az összes gazdaságilag hatékony eszközt a meglévő kapacitások maximális kihasználása érdekében.
- (13) A piacikereslet-felmérési jelentésnek legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:
- a) a kapacitásbővítési projekt kezdeményezésére vonatkozó következtetés;
  - b) a piacikereslet-felmérési jelentés közzétételének évében az évente meghirdetett éves kapacitásaukció kezdete után legfeljebb 8 héttel benyújtott, nem kötelező erejű keresleti igény megjelölések összesített mennyisége;
  - c) a kapacitásbővítésre vonatkozó előző eljárásban a (6) bekezdésben említett határidőn túl benyújtott nem kötelező erejű keresleti igény megjelölések összesítése, amennyiben a keresleti igény megjelölés a kereslet korábbi felmérése során nem került figyelembevételre;
  - d) a (7) bekezdésben említett határidőn túl benyújtott nem kötelező erejű keresleti igény megjelölések összesítése, amennyiben a szállítási rendszer-üzemeltetők azoknak a folyamatban lévő piacikereslet-felmérésben való figyelembevétele mellett döntöttek;
  - e) az egyes szomszédos betáplálási-kiadási rendszerek rendszer-összekötési pontjain a kapacitásbővítés várható mennyisége, iránya és időtartama;
  - f) arra vonatkozó következtetés, hogy sor kerül-e a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt műszaki vizsgálatának elvégzésére, és ha igen, melyik rendszer-összekötési pontokon és melyik várható keresleti szinten;
  - g) a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt, műszaki vizsgálatának és a 27. cikk (3) bekezdésében említett konzultációjának előzetes ütemterve;
  - h) arra vonatkozó következtetés, hogy a (10) bekezdés szerint milyen esetleges díjak kerülnek bevezetésre;
  - i) a (9) bekezdés szerinti feltételes keresleti igény megjelölések típusa, és azok összesített mennyisége, ha ez rendelkezésre áll;
  - j) a szállítási rendszer-üzemeltetők miként kívánják alkalmazni a 11. cikk (3) bekezdését a bővítési eljárás alatt az évente meghirdetett éves kapacitásaukción felkínált évek számának korlátozása vonatkozásában.
- (14) A szállítási rendszer-üzemeltetők és az érintett nemzeti szabályozó hatóságok a piacikereslet-felmérési jelentés közzétételkor nyilvánosságra hozzák a kapacitásbővítésre vonatkozóan megindított projekt tekintetében illetékes kapcsolattartóik elérhetőségeit, és ezeket az információkat a projekt ideje alatt rendszeresen frissítik.

27. cikk

Tervezési fázis

- (1) A tervezési fázis a piacikereslet-felmérési jelentés közzétételét követő napon kezdődik, ha a keresletfelmérési jelentésben a kapacitásbővítési projekt iránti igényt azonosítanak.
- (2) Az érintett rendszer-összekötési ponton működő szállítási rendszer-üzemeltetők a műszaki megvalósíthatóság és a piacikereslet-felmérési jelentések alapján elvégzik a kapacitásbővítési projektek műszaki vizsgálatát annak érdekében, hogy megtervezzék a kapacitásbővítési projektet és az összehangolt kínálati szinteket.

(3) A tervezési fázis kezdetét követően legfeljebb 12 héttel az érintett szállításrendszer-üzemeltetők a projektjavaslat tervezetéről a tagállam egy vagy több hivatalos nyelvén és lehetőség szerint angol nyelven közös nyilvános konzultációt folytatnak, melynek időtartama legalább 1, legfeljebb 2 hónap. Az említett üzemeltetők minden észszerű lépést megtesznek a határon átnyúló koordináció biztosítása érdekében.

A konzultációnak legalább a következő elemekre ki kell terjednie:

- a) a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt leírása, költségbeccsléssel együtt;
- b) a rendszer-összekötési ponton elérhető kapcsolt kapacitástermékek kínálati szintje;
- c) adott esetben, a kapott feltételes keresleti igény megjelölések alapján a szállításrendszer-üzemeltetők által javasolt alternatív allokációs mechanizmus, annak indoklásával együtt;
- d) a kapacitásbővítésre vonatkozó projekt előzetes ütemterve;
- e) azok az általános feltételek, amelyeket a rendszerhasználóknak el kell fogadniuk a bővítettkapacitási eljárás kötelező kapacitásallokációs fázisában való részvételhez és a kapacitáshoz való hozzáféréshez, beleértve a rendszerhasználók által nyújtott biztosítékokat, és azt, hogy a kapacitás nyújtásának esetleges késedelme vagy a projekt félbeszakadása a szerződésben miként kerül szabályozásra;
- f) amennyiben a bővített kapacításra vonatkozó projekt a rögzített áras megközelítést alkalmazza, az (EU) 2017/460 rendelet 24. cikkének b) bekezdésében ismertetett IND- és RP-elemek;
- g) a felhasználói kötelezettségvállalások szintje a 23. cikknek megfelelően alkalmazott f-tényező becsléseként kifejezve, amelyre a szállításrendszer-üzemeltetőkkel való konzultáció után az érintett nemzeti szabályozó hatóságok tesznek javaslatot, és a későbbiekben azt jóvá is hagyják;
- h) a 26. cikk (7) bekezdésének megfelelően kapott további keresletmegjelölések;
- i) az a körülmény, hogy a bővített kapacitás nyomán az adott vagy szomszédos betáplálási-kiadási rendszerekben vagy azonos gázszállítási útvonal mentén a le nem írt gázinfrastruktúra hasznosítása valószínűleg tartósan és jelentősen csökken-e.

(4) Az összehangolt kínálati szintek tervezésének folyamatában a szállításrendszer-üzemeltetők szorosan együttműködnek az érintett nemzeti szabályozó hatóságokkal és határokon átnyúló koordinációt is folytatnak annak érdekében, hogy a bővített kapacitást kapcsolt terméként lehessen felkínálni. A projektjavaslatnak és az összehangolt kínálati szint tervezésének figyelembe kell vennie a (3) bekezdésben előírt konzultáció eredményeit.

28. cikk

Jóváhagyás és közzététel

(1) A bővített kapacitással kapcsolatos projektre vonatkozó konzultációt követően és a tervezési szakasz 27. cikk szerinti véglegesítése után az érintett szállításrendszer-üzemeltetők a bővített kapacításra vonatkozó projekt vonatkozásában projektjavaslatokat nyújtanak be az érintett nemzeti szabályozó hatóságok általi koordinált jóváhagyásra. A projektjavaslatnak, melyet az érintett szállításrendszer-üzemeltetők a tagállam egy vagy több hivatalos nyelvén és lehetőség szerint angol nyelven közzétesznek, tartalmaznia kell legalább a következő információkat:

- a) valamennyi kínálati szint, amely tükrözi a bővített kapacításra az érintett rendszer-összekötési pontokon a 27. cikk (3) bekezdésében és a 26. cikkben előírt eljárások nyomán várható kereslet nagyságrendjét;
- b) azok az általános feltételek, amelyeket a rendszerhasználóknak el kell fogadniuk a bővítettkapacitási eljárás kötelező kapacitásallokációs fázisában való részvételhez és a kapacitáshoz való hozzáféréshez, beleértve a rendszerhasználók által nyújtott biztosítékokat, és azt, hogy a kapacitás nyújtásának esetleges késedelme vagy a projekt félbeszakadása a szerződésben miként kerül szabályozásra;
- c) a bővített kapacításra vonatkozó projekt menetrendje, beleértve a 27. cikk (3) bekezdésében ismertetett konzultáció óta bekövetkezett változásokat, valamint a késedelmek megelőzését és a késedelmek hatásának minimumra szorítását szolgáló intézkedések;
- d) a 22. cikk (1) bekezdésében meghatározott paraméterek;

- e) az a körülmény, hogy a kapacitás szerződéses lekötése vonatkozásában szükség lehet-e az üzemszerű használat megkezdését követő legfeljebb 15 éves allokációs időtartamnak a 30. cikkkel összhangban kivételesen legfeljebb 5 évvel történő meghosszabbítására;
- f) adott esetben a javasolt alternatív allokációs mechanizmus, annak a 30. cikk (2) bekezdése szerinti indokolásával együtt, illetve a szállításirendszer-üzemeltető által a kötelező fázisra a 30. cikk (3) bekezdése szerint jóváhagyott feltételek;
- g) amennyiben a bővített kapacításra vonatkozó projekt a rögzített áras megközelítést alkalmazza, az (EU) 2017/460 rendelet 24. cikke b) pontjában ismertetett elemek.

(2) Attól számított 6 hónapon belül, hogy a teljes projektjavaslatot az említett szabályozó hatóságok közül az utolsó is kézhez vette, ezen érintett nemzeti szabályozó hatóságok koordinált határozatot tesznek közzé az (1) bekezdésben meghatározott projektjavaslatról a tagállam egy vagy több hivatalos nyelvén és lehetőség szerint angol nyelven. A határozatnak indokolást is magában kell foglalnia. A 6 hónapos határidő kezdetének meghatározása érdekében a nemzeti szabályozó hatóságok tájékoztatják egymást a projektjavaslat kézhezvételéről és annak teljességéről.

A nemzeti szabályozó hatóság döntésének előkészítése során mindegyik nemzeti szabályozó hatóság figyelembe veszi a többi érintett nemzeti szabályozó hatóság álláspontját. A nemzeti szabályozó hatóságok minden esetben figyelembe veszik a bővített kapacításra vonatkozó projekttel kapcsolatban a versenyt vagy a gáz belső piacának eredményes működését érintő káros hatásokat.

Ha valamely érintett nemzeti szabályozó hatóság tiltakozik a benyújtott projektjavaslat ellen, erről haladéktalanul értesíti a többi érintett nemzeti szabályozó hatóságot. Ilyen helyzetben az összes érintett nemzeti szabályozó hatóság megtesz minden észszerű lépést az együttes munka és a közös megállapodás elérése érdekében.

Amennyiben az érintett nemzeti szabályozó hatóságok az első albekezdésben említett 6 hónapos határidőn belül nem tudnak megállapodásra jutni a javasolt alternatív allokációs mechanizmusról, az Ügynökség a 713/2009/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében meghatározott eljárást követően dönti el, hogy melyik alternatív allokációs mechanizmust kell alkalmazni.

(3) Az érintett nemzeti szabályozó hatóságok határozatának (2) bekezdés szerinti közzétételkor és a bővített kapacitás évente meghirdetett éves kapacitásaukción való felkínálása előtt legfeljebb 2 hónappal a szállításirendszer-üzemeltetők közösen a tagállam egy vagy több hivatalos nyelvén és lehetőség szerint angol nyelven értesítést tesznek közzé, amely legalább az alábbi információkat tartalmazza:

- a) az (1) bekezdésben meghatározott, a nemzeti szabályozó hatóságok által jóváhagyott információk;
- b) a felkínált kapacításra vonatkozó szerződés(ek) sablonja.

29. cikk

A bővített kapacitás aukcióra bocsátása

(1) A 27. cikkben előírt lépések megtétele után az érintett szállításirendszer-üzemeltetők szabványos kapcsolt termékként kínálják fel a bővített kapacitást a vonatkozó hozzáférhető kapacitással együtt az évente meghirdetett éves kapacitásaukción, főszabályként a 17. cikk előírásainak megfelelő emelkedő áras aukciókon, továbbá a 8. cikk (8) és (9) bekezdésének és a 19. cikknek megfelelően.

(2) A vonatkozó kínálati szintek aukcióját párhuzamosan és egymástól függetlenül kell lefolytatni, a 17. cikknek és a 8. cikk (2) bekezdésének megfelelően. Csak összhangolt kínálati szintek bocsáthatók aukcióra.

(3) Az esetleges aukciós felárak minimalizálása és a gazdasági vizsgálatnak a lehető legmagasabb kínálati szinten elért kedvező kimenetele érdekében egyetlen alkalommal új aukciót lehet indítani, ha:

- a) a (2) bekezdésben ismertetett aukció kezdete előtt a szállításirendszer-üzemeltetők legalább két kínálati szintet határoztak meg; és

- b) legalább egy kínálati szint eredménytelen volt és a gazdasági vizsgálatra kedvezőtlen eredményt hozott; és
- c) a legalacsonyabb sikertelen kínálati szintet követő következő legalacsonyabb kínálati szint gazdasági vizsgálata kedvező eredménnyel zárult, és azt legalább egy éves szabványos kapacitástermék vonatkozásában aukciós felárral számolták el.

Ha ezek a feltételek teljesülnek, az új aukció a b) pontban említett legalacsonyabb sikertelen kínálati szintre indítható.

- (4) Ha az új aukció nyomán a gazdasági vizsgálat nem zárul kedvező eredménnyel, a 17. cikk (20) és (21) bekezdésének megfelelően a c) pontban említett eredeti aukció allokációs eredményei érvényesek.

30. cikk

Az alternatív allokációs mechanizmusok elvei

(1) Egy alternatív allokációs mechanizmus az üzemszerű használat megkezdését követő legfeljebb 15 évre szólhat. Ha a 15 éves kapacitáslekötések alapján a gazdasági vizsgálat nem végezhető el, a nemzeti szabályozó hatóságok ezt az időtartamot kivételesen legfeljebb 5 évvel meghosszabbítják.

(2) Valamely alternatív allokációs mechanizmus a nemzeti szabályozó hatóságok jóváhagyásával akkor alkalmazható, ha a piaci kereslet 26. cikk szerinti felmérése vagy a 27. cikk (3) bekezdésében meghatározott konzultáció alapján indokolt levonni azt a következtetést, hogy az emelkedő áras aukció alkalmatlan eszköz és hogy a bővített kapacitásra vonatkozó projekt mindkét alábbi feltételnek megfelel:

- a) kettőnél több betáplálási-kiadási rendszert érint és az allokációs eljárás alatt több rendszer-összekötési pont mentén kértek be ajánlatokat;
- b) egy évnél hosszabb időtartamra vonatkozó ajánlatokat kértek be.

(3) Valamely alternatív allokációs mechanizmus keretében a rendszerhasználók a szállításrendszer-üzemeltetők által a 28. cikk (1) bekezdése szerinti jóváhagyott projektjavaslatban meghatározott egy vagy több feltétellel feltételes ajánlatokat nyújthatnak be kapacitás szerződéses lekötésére:

- a) kapcsolódó kötelezettségvállalások vagy kötelezettségvállalások kizárása más rendszer-összekötési pontokon;
- b) valamely rendszer-összekötési ponton elérhető több eltérő éves szabványos kapacitástermékre vonatkozó kötelezettségvállalások;
- c) konkrét vagy minimális kapacitásmennyiség allokációjához kötött kötelezettségvállalások.

(4) Az alternatív allokációs mechanizmust az érintett nemzeti szabályozó hatóságok a 28. cikk (2) bekezdése szerint hagyják jóvá. A mechanizmusnak átláthatónak és megkülönböztetésmentesnek kell lennie, de éves szabványos kapacitástermékek vonatkozásában lehetővé teheti a lekötés időtartamának vagy a nagyobb kapacitásmennyiségre szóló ajánlatnak az előnyben részesítését.

(5) Ha a lekötés időtartama vagy a nagyobb kapacitásmennyiségre szóló ajánlat előnyt élvez, a nemzeti szabályozó hatóságok a 8. cikk (8) bekezdésének alkalmazásakor döntenek minden egyes rendszer-összekötési ponton a műszaki kapacitás legalább 10 %-ának, de legfeljebb 20 %-ának megfelelő mennyiség elkülönítéséről. Az ilyen módon elkülönített kapacitásokat a 8. cikk (7) bekezdésének megfelelően kell felkínálni.

31. cikk

Átmeneti szabályok

Az e rendelet hatálybalépése előtt kezdeményezett, bővített kapacitásra vonatkozó projektek esetében a 26–30. cikk alkalmazandó, hacsak a szóban forgó projektek tekintetében az illetékes nemzeti szabályozó hatóságok 2017. augusztus 1-je előtt meg nem adták a kapacitásallokációra vonatkozó megfelelő jóváhagyást.

VI. FEJEZET

MEGSZAKÍTHATÓ KAPACITÁS

32. cikk

Megszakítható szolgáltatások allokációja

(1) 2018. január 1-jétől a szállításirendszer-üzemeltetők csak egy napnál hosszabb tartamú, megszakítható kapacitásra vonatkozó szabványos kapacitástermékek kínálhatnak, ha a megfelelő havi, negyedéves vagy éves nem megszakítható kapacitásra vonatkozó szabványos kapacitásterméket aukciós felárral adták el, elfogyott vagy nem is szerepelt a kínálatban.

(2) Azokon a rendszer-összekötési pontokon, ahol a nem megszakítható kapacitás a másnapi kapacitásértékesítés során elfogyott vagy nem is szerepelt a kínálatban, a szállításirendszer-üzemeltetők megszakítható napi kapacitásterméket kínálnak fel mindkét irányban. Az egyirányú rendszer-összekötési pontokon, ahol csak egy irányban kerül felkínálásra nem megszakítható kapacitás, a szállításirendszer-üzemeltetők megszakítható napi kapacitásterméket kínálnak fel a másik irányban.

(3) Megszakítható kapacitás nem kínálható fel a felkínált nem megszakítható kapacitás terhére. A szállításirendszer-üzemeltetők nem különíthetnek el nem megszakítható kapacitásként felkínálható kapacitást megszakítható kapacitásként való felkínálás céljából.

(4) A napi termékek kivételével a megszakítható kapacitás esetében alkalmazott kapacitástermékek a nem megszakítható kapacitás esetében alkalmazott szabványos kapacitástermékek időtartamával megegyező időtávokra szóló termékek formájában kínálhatók fel.

(5) A napon belüli megszakítható kapacitások kivételével a felkínált megszakítható kapacitások allokációja aukción keresztül történik.

(6) A napon belüli megszakítható kapacitások allokációja túlnominálási eljárás útján történik.

(7) Napon belüli megszakítható kapacitás allokációjára csak akkor kerülhet sor, ha már minden nem megszakítható kapacitás – akár műszaki kapacitás, akár többletkapacitás – elkelt.

(8) A napon-belülinél hosszabb időtávra szóló megszakítható termékek aukciója esetében a szállításirendszer-üzemeltetők az aukciós folyamat kezdete előtt közzéteszik a felkínált megszakítható kapacitás mennyiségét, amennyiben az ismert a számukra.

(9) A napon belüli megszakítható kapacitások kivételével a felkínált megszakítható kapacitást a megegyező időtávra szóló nem megszakítható kapacitás allokációját követő, de a rövidebb időtávra szóló nem megszakítható kapacitás aukciójának a kezdetét megelőző külön aukció keretében kell kiosztani.

(10) A felkínált megszakítható kapacitások aukcióját a nem megszakítható kapacitások esetében alkalmazottakkal megegyező felépítési elvek és időütemezés szerint kell lebonyolítani. A napon belüli megszakítható kapacitások kivételével a megszakítható kapacitások aukciójára vonatkozó pontos dátumokat az aukciós naptárban kell részletezni. Az évente meghirdetett éves, az összes negyedéves és az összes gördülő havi kapacitásaukción esetében a szállításirendszer-üzemeltetők az aukció kezdete előtt egy héttel értesítik a rendszerhasználókat arról, hogy a közelgő kapacitásaukción mennyi megszakítható kapacitást szándékoznak felkínálni. Amennyiben a nem megszakítható kapacitásra vonatkozó aukció a megszakítható aukciók kifizetésének kezdőnapja előtt nem zárul le, a megszakítható aukciót legkésőbb a nem megszakítható kapacitásra vonatkozó aukció lezárása utáni következő munkanapon kell megnyitni. Ilyen esetekben a felkínált mennyiségek változását a megszakítható kapacitásra vonatkozó adott aukció kezdete előtt legalább 12 órával be kell jelenteni.

33. cikk

A megszakításról szóló értesítés és a megszakítás közötti minimális időintervallum

(1) A megszakítható kapacitások esetében a szomszédos szállításirendszer-üzemeltetők közösen határozzák meg a megszakításról szóló értesítés és a megszakítás közötti minimális időintervallumot.

(2) Az adott gázórában történő megszakításról alaphelyzetben negyvenöt perccel az adott gázórára vonatkozó újranominálási ciklus kezdete után kell értesítést adni. Amennyiben két szállításirendszer-üzemeltető ennél rövidebb időintervallumot kíván alkalmazni a megszakításról szóló értesítés és a megszakítás között, a szállításirendszer-üzemeltetők közötti bármely ilyen irányú megállapodás az illetékes nemzeti szabályozó hatóság jóváhagyásának a függvénye.

34. cikk

A megszakítási folyamat összehangolása

A megszakítást kezdeményező szállításrendszer-üzemeltető értesíti az érintett szomszédos szállításrendszer-üzemeltetőt. A szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők a lehető legrövidebb időn belül értesítik az érintett rendszerhasználókat, kellő figyelmet fordítva ugyanakkor a tájékoztatás megbízhatóságára.

35. cikk

A megszakítási sorrend meghatározása

(1) Amennyiben egy rendszer-összekötési ponton a nominálások összege meghaladja az áramoltatható gázmenyisíget, a megszakítások végrehajtásának sorrendjét a megszakítható szállítási szerződések szereplő időbélyegző szerint kell megállapítani. Megszakítás esetén a korábban hatályba lépő szállítási szerződések elsőbbséget élveznek a későbbi időpontban hatályba lépő szállítási szerződésekkel szemben.

(2) Ha az (1) bekezdésben előírt eljárás alkalmazását követően két vagy több nominálás ugyanazon a helyen áll a megszakítási sorrendben, és a szállításrendszer-üzemeltető nem hajtja végre a megszakítást ezek mindegyike tekintetében, a nominált kapacitásokat arányosan kell csökkenteni.

(3) A különböző megszakítható kapacitás szolgáltatások Unión belüli eltéréseinek kiegyenlítése érdekében a szomszédos szállításrendszer-üzemeltetők az e cikkben előírt közös eljárásokat minden rendszer-összekötési ponton egyedi alapon alkalmazzák és hangolják össze.

36. cikk

A megszakítás okai

A szállításrendszer-üzemeltetők a megszakítás okait vagy közvetlenül az általuk kötött megszakítható szállítási szerződésekben, vagy az azokat szabályozó általános szerződési feltételeikben rögzítik. A megszakítás oka lehet többek között – de nem kizárólagosan – a földgáz minősége, a nyomás, a hőmérséklet, az áramlás módja, a nem megszakítható szerződések alkalmazása, karbantartás, a különböző irányokban alkalmazott áramlási korlátozások, a közszolgáltatási kötelezettségek, illetve a szűkületkezelési eljárások alkalmazása miatti kapacitáscsökkentés.

VII. FEJEZET

KAPACITÁSLEKÖTÉSI PLATFORMOK

37. cikk

Kapacitáslekötési platformok

(1) A szállításrendszer-üzemeltetők e rendelet alkalmazása során egy vagy korlátozott számú közös, internetalapú lekötési platformon keresztül kínálják fel a kapacitást. E platformokat a szállításrendszer-üzemeltetők működtethetik önállóan vagy egy, a rendszerhasználókkal szemben szükség esetén a nevükben eljáró, megállapodás szerinti fél közreműködésével.

(2) A közös lekötési platformokra az alábbi szabályok vonatkoznak:

- a) a kapacitásfelkínálásra és -allokációra minden esetben a III. fejezetben foglalt szabályok és eljárások vonatkoznak;
- b) a nem megszakítható kapcsolt kapacitás felkínálását illetően a IV. fejezetben foglaltaknak megfelelő folyamat kidolgozását kell előnyben részesíteni;
- c) a rendszerhasználók részére másodlagos kapacitásfelkínálási és -szerzési funkciókat kell biztosítani;
- d) a lekötési platformok szolgáltatásainak használatához a rendszerhasználóknak el kell fogadniuk és be kell tartaniuk minden olyan alkalmazandó jogi és szerződéses előírást, amely a kapacitás szállítási szerződés alapján történő lekötését és igénybevételét szabályozza az adott szállításrendszer-üzemeltető hálózatán;
- e) egy adott rendszer-összekötési pont vagy virtuális rendszer-összekötési pont kapacitása legfeljebb egy lekötési platform útján kínálható fel, de a szállításrendszer-üzemeltető különböző lekötési platformok segítségével több rendszer-összekötési ponton vagy virtuális rendszer-összekötési ponton is kínálhat fel kapacitást.

(3) E rendelet hatálybalépésétől számított 6 hónapon belül valamennyi szállításirendszer-üzemeltető szerződéses megállapodásra jut valamely közös kapacitáslekötési platform adott rendszer-összekötési pontjai vagy virtuális rendszer-összekötési pontjai két oldalán elérhető kapacitások felkínálására történő használatáról. Ha e határidőn belül a szállítási-rendszer-üzemeltetők nem jutnak megállapodásra, a szállításirendszer-üzemeltetők a kérdést haladéktalanul felterjesztik az érintett nemzeti szabályozó hatóságokhoz. Ekkor a nemzeti szabályozó hatóságok a felterjesztéstől számított további 6 hónapon belül közösen kiválasztanak egy egységes kapacitáslekötési platformot, legfeljebb 3 éves időtartamra. Ha a nemzeti szabályozó hatóságok a felterjesztéstől számított 6 hónapon belül nem képesek közösen kiválasztani egy egységes kapacitáslekötési platformot, a 713/2009/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdése alkalmazandó. Az Ügynökség határozatot hoz az adott rendszer-összekötési ponton vagy virtuális rendszer-összekötési ponton használandó egységes kapacitáslekötési platformról, legfeljebb 3 éves időtartamra.

(4) Amennyiben a rendszer-összekötési ponton vagy virtuális rendszer-összekötési ponton használandó egységes kapacitáslekötési platformot a nemzeti szabályozó hatóságok vagy az Ügynökség választotta ki, a szállításirendszer-üzemeltetők szerződéses megállapodásra jutnak legkésőbb a (3) bekezdés utolsó mondatában említett, a nemzeti szabályozó hatóságok vagy az Ügynökség által történő kiválasztással érintett időtartam lejártáig használandó egységes kapacitáslekötési platformról. Ha nem születik szerződéses megállapodás, vissza kell térni a (3) bekezdés szerinti eljáráshoz.

(5) Az egy vagy korlátozott számú közös lekötési platform létrehozásának a rendszerhasználók számára meg kell könnyítenie és le kell egyszerűsíteni az Unió területén található rendszer-összekötési pontokon történő kapacitáslekötést. Az ENTSOG és az Ügynökség adott esetben elősegíti e folyamatot.

(6) Műszaki kapacitás bővítése esetén az allokációs eredményeket azon a kapacitáslekötési platformon kell közzétenni, amelyet a meglévő kapacitás aukcióra bocsátásra használnak, és ha jelenleg kapacitások nem léteznek és új kapacitást hoznak létre, az érintett szállításirendszer-üzemeltetők megállapodása szerinti egységes kapacitáslekötési platformon.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

38. cikk

Végrehajtás nyomon követése

(1) Az Ügynökség 715/2009/EK rendelet 9. cikkének (1) bekezdése szerinti nyomonkövetési feladataiban történő támogatása érdekében az ENTSOG nyomon követi és elemzi, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők miként hajtották végre ezt a rendeletet, a 715/2009/EK rendelet 8. cikkének (8) és (9) bekezdése szerint. Az ENTSOG biztosítja különösen a szállításirendszer-üzemeltetőktől származó valamennyi vonatkozó információ teljességét és helytállóságát. Az ENTSOG az információkat 2019. március 31-ig nyújtja be az Ügynökségnek.

(2) A szállításirendszer-üzemeltetők 2018. december 31-ig benyújtják az ENTSOG-hoz az általa az (1) bekezdés szerinti kötelezettségei teljesítéséhez bekért információkat.

(3) Az ENTSOG és az Ügynökség megőrzi az érzékeny üzleti információk titkosságát.

(4) 2019. április 6-a előtt az Ügynökség monitoringfeladatai keretében beszámol a nem megszakítható kapacitások esetében alkalmazott szabványos kapacitástermékekre vonatkozó szerződésekben kikötött feltételrendszerről, figyelemmel azoknak a hatékony hálózathasználatra és az uniós gázpiaci integrációra gyakorolt hatásaira. Az Ügynökséget az értékelésben az érintett nemzeti szabályozó hatóságok és a szállításirendszer-üzemeltetők segítik.

39. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 984/2013/EU rendelet hatályát veszti.

A hatályát veszített rendeletre való hivatkozásokat erre a rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni.

40. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet a hatálybalépésétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2017. március 16-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER
